

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Consolidarea ANABI reprezintă un obiectiv asumat la nivelul Parlamentului și Guvernului României prin trei documente strategice adoptate anul trecut (prezentare în ordine cronologică):

- Hotărârea Guvernului (H.G.) nr. 917/25.08.2021 prin care au fost aprobate Strategia națională privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 – 2025 „Criminalitatea nu este profitabilă!” și Planul de acțiune pentru implementarea acesteia, inițiate de Ministerul Justiției, la propunerea ANABI;
- Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), aprobat de Consiliul Uniunii Europene la data de 28 octombrie 2021, prin care Guvernul și-a asumat *adoptarea și intrarea în vigoare a legii de modificare a atribuțiilor Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate*, până la data de 30 iunie 2022;
- Hotărârea Parlamentului nr. 42 din 25 noiembrie 2021 pentru acordarea încrederii Guvernului, potrivit căreia Guvernul va lua măsuri pentru modificarea competențelor ANABI în scopul realizării obiectivelor din PNRR, implementarea Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni 2021—2025 și funcționarea Fondului Național pentru Prevenirea Criminalității; precum și măsuri concrete pentru ca victimele traficului de persoane să beneficieze de despăgubirile stabilite de instanțele judecătorești, inclusiv din sumele obținute de ANABI în urma administrării și vânzării bunurilor confiscate.

De asemenea, Agenția contribuie în mod direct la implementarea mai multor strategii naționale și sectoriale:

- Strategia națională împotriva criminalității organizate 2021-2024, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 930/2021;
- Planul național de acțiune 2021-2022 pentru implementarea Strategiei naționale împotriva traficului de persoane pentru perioada 2018-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1064/2021;

- Strategia Națională Antidrog pentru perioada 2018 – 2022, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2018;
- Strategia Națională Anticorupție 2021-2025, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021;
- Strategia de Dezvoltare a Sistemului Judiciar 2022-2025 și planul de acțiune aferent acesteia, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 436/2022.

ANABI se bucură de recunoaștere internațională, prin activitatea Agenției, România reușind implementarea recomandării 12 din cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare. Totodată, ANABI a fost selectată ca bună practică în domeniul antifraudă la nivelul Uniunii Europene (portalul Centrului de Resurse Antifraudă). De asemenea, Raportul din 2021 privind statul de drept, Capitol consacrat situației statului de drept din România, elaborat de Comisia Europeană, statuează faptul că ANABI este, în continuare, pe deplin operațională și își dezvoltă în continuare activitatea.

2.2. Descrierea situației actuale

La data de 11 decembrie 2015, Parlamentul României a adoptat Legea nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

Prin înființarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI), România și-a propus o abordare integrată a recuperării activelor provenite din infracțiuni, combinând la nivelul ANABI funcțiile suport pentru organele de urmărire penală și instanțe cu cele de cooperare internațională, de administrare efectivă a bunurilor indisponibilizate și de reutilizare socială a bunurilor și valorilor confiscate. Astfel, ANABI a fost desemnată oficiu național pentru recuperarea creanțelor (Asset Recovery Office - ARO), în sensul Deciziei 2007/845/JAI a Consiliului din 6 decembrie 2007 privind cooperarea dintre oficiile de recuperare a creanțelor din statele membre în domeniul urmăririi și identificării produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni sau a altor bunuri având legătură cu infracțiunile. În exercitarea acestei funcții, Agenția are atribuții concrete ce țin de implementarea standardelor europene în domeniul cooperării în vederea recuperării creanțelor provenite din infracțiuni. De asemenea, Agenția este reprezentată în cadrul sistemului Național de coordonare EUROJUST (Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare Judiciară în Materie Penală - European Union Agency for Criminal Justice Cooperation).

Începând cu 1 ianuarie 2016, ANABI face parte din Grupul de coordonare al CARIN, o rețea informală de puncte de contact și un grup de cooperare responsabil cu privire la toate aspectele legate de confiscarea produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni. Aceasta este conectată la rețele similare de recuperare a creanțelor din Africa de Sud, Africa de Vest, Africa de Est, Asia-Pacific, Vestul și Centrul Asiei, Caraibe și din America Latină, iar împreună rețelele reprezintă 170 de jurisdicții.

De asemenea, Agenția a fost desemnată și oficiu național pentru gestionarea bunurilor înghețate (Asset Management Office - AMO), în sensul art. 10 din Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană.

Pentru realizarea misiunii și funcțiilor sale legale, ANABI cooperează și cu entități implicate în procesul de recuperare a creanțelor din infracțiuni la nivel european și internațional: Oficiile de recuperare a creanțelor din infracțiuni din statele membre U.E. (Asset

Recovery Offices, ARO); Parchetul European (European Public Prosecutor's Office, EPPO); Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (European Union Agency for Law Enforcement Cooperation - EUROPOL); EUROJUST; Rețeaua Camden Inter-agenții de Recuperare a Creanțelor (Camden Asset Recovery Inter-Agency Network, CARIN).

Suplimentar, aspecte particulare ale mandatului ANABI au fost reglementate în legi speciale aflate în vigoare și în prezent (Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 216/2016 privind stabilirea destinației unor bunuri imobile confiscate; Legea nr. 56/2018 privind cooperarea autorităților publice române cu Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii - Europol).

De la operaționalizarea ANABI, din data de 27 decembrie 2016, au fost înregistrate mai multe evoluții pozitive din perspectiva rezultatelor autorităților naționale implicate în identificarea și recuperarea produsului infracțiunilor, ce se regăsesc la nivelul următoarelor planuri:

- Exercițarea funcției de administrare a bunurilor indisponibilizate, ANABI a introdus mai multe mecanisme și proceduri care facilitează conservarea valorii bunurilor indisponibilizate, inclusiv în etapa post-confiscare, între acestea regăsindu-se 10 măsuri inovatoare:

1. instituționalizarea unui mecanism de raportare a sechestrelor la nivelul unităților bancare (începând cu octombrie 2016). Anterior apariției ANABI, nu exista nicio evidență centralizată a sumelor indisponibilizate în dosare penale. Astfel, începând cu octombrie 2016, aceste date sunt primite și centralizate de ANABI. La nivelul anului 2021, ANABI avea în această evidență 689.646.986 lei (echivalent al 139.376.121 euro). Sumele sunt nepurtătoare de dobândă, spre deosebire de cele din contul unic administrat de ANABI.

2. operaționalizarea contului unic ANABI (iunie 2017). La nivelul jurisdicțiilor eficiente în domeniul recuperării creanțelor provenite din infracțiuni acest sistem de cont unic a reprezentat un prim pas în direcția corectă. Odată cu operaționalizarea contului unic ANABI, sumele gestionate beneficiază de dobânda de piață, iar pentru protejarea activelor a fost negociată excluderea dobânzilor negative. Contul unic a devenit operațional în iunie 2017 și prin acesta ANABI gestionează 280.925.644,42 lei (aproximativ 56.774.447,65 euro). Având calitatea de administrator, ANABI asigură executarea hotărârilor judecătorești în termene scurte, transferul la bugetul de stat al sumelor confiscate sau cu titlu de prejudiciu realizându-se de îndată.

3. administrarea simplă a bunurilor sechestrate - atribuție exercitată pentru prima dată de către o structură dedicată (începând cu martie a anului 2017). Cheia eficienței în recuperarea prejudiciilor și a produsului infracțiunii o reprezintă conservarea bunurilor indisponibilizate, atunci când nu este posibilă valorificarea acestora. Având în vedere sistemul restrictiv de valorificare anticipată a bunurilor mobile indisponibilizate, ANABI a început din 2017 să exercite atribuția de administrare simplă. Aceasta este incidentă în cazul bunurilor mobile cu valoare individuală de peste 15.000 euro. Agenția administrează bunuri în valoare de aproximativ 4 milioane de euro. Esențială pentru această atribuție este infrastructura

deținută de autoritățile naționale. Deși prin inventarul capacităților de stocare realizat de ANABI în 2016, acestea i-au fost puse la dispoziție gratuit peste 200 de clădiri, marea lor majoritate fiind inadecvate pentru scopul în care au fost solicitate. Începând cu 2019, ANABI a închiriat primele capacități de stocare adecvată (în total aproximativ 4.000 mp).

4. administrarea monedelor virtuale sechestrate (prima valorificare în octombrie 2020). ANABI este unica autoritate care deține un portofel electronic care permite administrarea de monede virtuale. În prezent, Agenția deține astfel de monede în dosare de criminalitate organizată cu elemente de extraneitate.

5. organizarea primelor licitații publice privind valorificarea anticipată (septembrie 2017). Deși reglementată încă din 2012 în Codul de procedură penală, posibilitatea valorificării anticipate a bunurilor mobile sechestrate s-a realizat efectiv, pentru prima dată în septembrie 2017 de către ANABI. Relevant pentru această atribuție este utilizarea sa cât mai devreme în procesul penal, atunci când valoarea de piață a bunurilor indisponibilizate este încă una care să justifice demersurile de valorificare. Din păcate, primele cazuri de sesizare a ANABI au fost exemple negative: bunuri indisponibilizate în urmă cu 5-10 ani, neinventariate, depozitate defectuos. În timp, odată cu începerea diseminării materialelor ANABI la nivelul sistemului judiciar, Agenția a început să fie sesizată cu sechestre eficiente. Agenția vinde în prezent orice tip de bun mobil: de la autovehicule la acțiuni, de la containere cu role de tablă sau burlane de foraj petrolier aflate în zona liberă la materiale de construcție, de la masa lemnoasă la diferite stocuri de marfă etc. Relevantă este rata de conversie a bunurilor în bani. Angajații ANABI reușesc să mențină o rată ridicată, de peste 110% a conversiei bunurilor în bani, prin raportare la valoarea estimată în rapoartele de evaluare întocmite de evaluatori independenți ANEVAR.

6. organizarea primelor licitații publice online (iunie 2020) cu ajutorul platformei proprii de licitații a ANABI. Pe fondul restricțiilor privind adunările publice, prin Decretul prezidențial nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României au fost suspendate licitațiile publice clasice. În acest context, ANABI a dezvoltat și operaționalizat o platformă proprie de licitații online.

7. încheierea primelor acorduri privind bunurile confiscate. ANABI a facilitat încheierea de acorduri de partajare a activelor confiscate. Avem în vedere: sume preluate din Statele Unite ale Americii (173.802,36 USD, reprezentând 80% din totalul sumei confiscate) și Principatul Monaco (195.353,42 euro, reprezentând 75% din totalul sumei confiscate), precum și remiterea de sume spre Franța (43.420,94 euro, reprezentând 50% din totalul sumei confiscate) Marea Britanie (14.355 euro, reprezentând 50% din totalul sumei confiscate); Danemarca (440.034,37 euro, suma recuperată fiind transferată în integralitate victimei) și Franța (15.607,15 euro reprezentând 50% din suma obținută din valorificarea unor imobile confiscate).

8. evidența creanțelor provenite din infracțiuni prin introducerea unui mecanism propriu de raportare, începând cu anul 2016. Deși Legea nr. 318/2015 reglementează obligația legală de comunicare a hotărârilor, în anul 2016 doar 29 de instanțe au comunicat Agenției informații statistice și hotărâri judecătorești în extenso. De la acel moment, ANABI, în cooperare cu instanțele judecătorești, a instituit un mecanism periodic de raportare care a facilitat comunicarea datelor centralizate și publicate anual de ANABI. În prezent, ANABI centralizează peste 51.000 de hotărâri

judecătorești și publică anual datele statistice aferente. Aceste date urmează a fi ulterior consolidate în cadrul sistemului informatic național integrat de evidență a creanțelor. Acest proiect beneficiază de finanțare europeană și este implementat de ANABI în parteneriat cu Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

9. evidența imobilelor confiscate. Potrivit art. 32 alin. (3) din Legea nr. 318/2015, Agenția asigură evidența și publicarea datelor privind imobilele confiscate. Aceasta implică monitorizarea stadiului valorificării/reutilizării bunurilor imobile. În prezent, în evidența ANABI se află 93 de clădiri confiscate în ultimii ani.

10. reutilizarea socială și publică. Această atribuție legală conferită prin Legile nr. 318/2015 și nr. 216/2016 asigură transpunerea art. 10 alin. (3) din Directiva Parlamentului European și Consiliului Uniunii Europene nr. 42/2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană. Anterior apariției acestei prevederi, statul român putea proceda exclusiv la valorificarea imobilelor cu riscul diminuării prețului. Prin reutilizarea publică și socială, aceste bunuri pot fi preluate cu titlu gratuit în administrare de către instituții publice sau în folosință gratuită către organizații neguvernamentale. ANABI a formulat propuneri privind reutilizarea a trei imobile în valoare totală de 94.615.603 lei (aprox. 19.711.583 euro).

În prezent, în portofoliul Agenției se află bunuri în valoare de aproximativ 1 miliard lei, reprezentând sume de bani aflate în administrarea sau în evidența Agenției, precum și bunuri mobile sechestrate, în administrarea Agenției.

- Consolidarea funcției de identificare de bunuri în dosare internaționale:

În multe dintre spețele cu care este sesizată, Agenția facilitează cooperarea internațională, prin identificarea bunurilor și a altor informații necesare autorităților judiciare în etapa pregătirii ordinului de sechestrul sau ordinului european de anchetă. De la operaționalizare, ANABI a pus la dispoziția autorităților judiciare competente date și informații privind peste 5.367 bunuri identificate în 1.419 cereri (ANABI a primit cereri de la 42 jurisdicții și a trimis cereri către 74 de jurisdicții).

- Evidența bunurilor sechestrate, confiscate și valorificate în cadrul procesului penal:

Rapoartele anuale de activitate ale Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și ale ANABI oferă imaginea eficienței sistemului național de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni. În prezent, evidența creanțelor provenite din infracțiuni se realizează prin agregarea, de către ANABI, a următoarelor tipuri de date:

- 1) inventarul național al măsurilor asigurătorii dispuse de către procurori (realizat la nivelul anului 2016);
- 2) comunicări din partea parchetelor și a instanțelor judecătorești privind măsurile asigurătorii care au ca obiect bunuri imobile;
- 3) comunicări din partea instanțelor privind hotărârile judecătorești prin care se dispun măsuri naționale sau internaționale privind confiscarea (specială sau extinsă) și repararea prejudiciilor;
- 4) evidențele ANABI privind sumele de bani indisponibilizate, bunurile aflate în proceduri de administrare, valorificare anticipată sau reutilizare;

- 5) comunicări ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) privind stadiul valorificării bunurilor confiscate;
- 6) comunicări ANAF privind cuantumul sumelor plătite voluntar în temeiul art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale.

Toate aceste evidențe sunt agregate și interconectate prin intermediul sistemului informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni, ca sistem unic de monitorizare a bunurilor sechestrate, confiscate și valorificate în cadrul procesului penal (ROARMIS) aflat în etapa de testare și care urmează a operaționalizat pe parcursul anului 2022.

- Cooperarea inter-instituțională dintre ANABI și Ministerul Public, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Finanțelor:

Funcționarea Agenției este indisolubil legată de relația directă cu autoritățile implicate în dosarele penale ce au ca obiect luarea, aducerea la îndeplinire și administrarea măsurilor asigurătorii și de confiscare. ANABI beneficiază de sprijinul direct al managementului Parchetului General și al parchetelor subordonate. Ministerul Public este reprezentat de către trei procurori în cadrul Consiliului de Coordonare al ANABI, iar reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție deține mandatul de Președinte. Cooperarea cu Ministerul Public s-a manifestat inclusiv prin încheierea de parteneriate pentru implementarea a două proiecte cu finanțare europeană (proiecte POCA). De asemenea, prin sistemul de întâlniri regionale periodice a fost operaționalizat un sistem de feedback care a generat, pe parcursul timpului, adoptarea mai multor măsuri punctuale utile, precum: diseminarea de îndrumări privind activitățile ANABI (cont unic, administrare și valorificare sechestre, schimb de date și informații cu jurisdicțiile străine), preluarea inspectorilor ANAF în structura parchetelor, aprobarea ordinului procurorului general privind cheltuielile judiciare. Recent, constatările și concluziile reuniunilor regionale au fost aprobate de procurorul general și comunicate unităților de parchet sub formă de recomandări. Distinct de punerea în aplicare a solicitărilor formulate de procurori sau judecători, ANABI cooperează și cu unitățile de poliție și ANAF inclusiv prin diseminarea de bune practici. Astfel, periodic sunt organizate întâlniri tematice la cererea unităților de parchet, poliție și ANAF. În cei cinci ani de activitate peste 900 de procurori și polițiști au interacționat cu Agenția în astfel de reuniuni.

- Recunoaștere externă și încredere reciprocă:

În contextul deținerii de către România a Președinției în Exercițiu a CARIN, Ministerul Justiției, prin ANABI, a organizat la București, în perioada 5-7 noiembrie 2019, Întâlnirea Generală Anuală a Rețelei. În linie cu Planul strategic CARIN pentru 2018-2021, Președinția CARIN exercitată de ANABI s-a concentrat pe următoarele teme: urmărirea și recuperarea produsului infracțional aparținând entităților corporative; administrarea, returnarea și reutilizarea bunurilor produs al infracțiunii; urmărirea și recuperarea monedelor virtuale. Toate aceste teme au fost abordate, inclusiv cu accent asupra cooperării cu jurisdicțiile off-shore. Concluziile și recomandările Adunării Generale de la București au fost comunicate Comisiei Europene pentru a fi avute în vedere în viitoarele politici publice în domeniu.

- Relații bilaterale consolidate:

ANABI a consolidat cooperarea bilaterală cu partenerii strategici – SUA, Republica Franceză, Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord, Regatul Țărilor de Jos, Regatul Spaniei, Republica Federală Germania, Republica Italiană. De asemenea, atunci când i-a fost solicitată, Agenția a oferit asistență pentru înființarea sau consolidarea de structuri similare în Republica Tunisiană, Republica Arabă Egipt, Ucraina, Republica Bulgaria, Republica Elenă, Republica Moldova, Republica Macedonia de Nord. Pentru delegațiile de experți din aceste țări ANABI a organizat vizite de studiu la sediul Agenției, a susținut prezentări tematice și a oferit recomandări cu privire la consolidarea mecanismelor de recuperare a creanțelor prevenite din infracțiuni.

Recent, mandatul ANABI a fost extins prin Legea nr. 228/2020 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul penal în vederea transpunerii unor directive ale Uniunii Europene, Agenția fiind desemnată autoritate națională competentă să centralizeze datele primite de la autorități în ceea ce privește măsurile asigurătorii, confiscările speciale și confiscările extinse dispuse în cursul procedurilor judiciare penale și să realizeze statistici pe care le transmite anual, prin intermediul Ministerului Justiției, Comisiei Europene, în aplicarea prevederilor art. 11 din Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană. De asemenea, ANABI încunoștințează judecătorul delegat cu executarea despre orice împiedicare ori întârziere survenită în cursul executării unei confiscări speciale sau confiscări extinse, pe baza informațiilor periodice primite de la ANAF și de la alte autorități competente cu punerea în executare a acestor măsuri de siguranță.

Prin adoptarea Legii nr. 6 din 18 februarie 2021 privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/1.939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO), au fost introduse norme privind verificarea măsurilor asigurătorii, respectiv reglementarea distinctă în cadrul art. 272 din Codul de procedură penală a cheltuielilor ocazionate de exercitarea atribuțiilor ANABI, care au sporit eficiența măsurilor aflate la dispoziția ANABI.

De dată recentă, 3 septembrie 2021, a fost adoptată Ordonanța Guvernului nr. 9/2021 privind stabilirea unor măsuri de facilitare a utilizării informațiilor financiare și a analizelor financiare în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor infracțiuni, prin care se transpune Directiva 1153/2019 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de stabilire a normelor de facilitare a utilizării informațiilor financiare și de alt tip în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor infracțiuni și de abrogare a Deciziei 2000/642/JAI a Consiliului. Potrivit acestei Ordonanțe, ANABI este desemnată autoritate competentă să acceseze și să consulte registrul centralizat de conturi bancare, aspect de natură să consolideze potențialul Agenției.

De asemenea, prin Hotărârea Guvernului nr. 917/2021, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 843 din data de 3 septembrie 2021, a fost adoptată Strategia națională privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 – 2025 – „Criminalitatea nu este profitabilă!” și Planul de acțiune pentru implementarea acesteia, inițiate de Ministerul Justiției, la propunerea ANABI.

Principalele schimbări preconizate prin strategie sunt:

- identificarea activelor în jurisdicții străine – inclusiv off-shore prin intermediul ANABI. Toate aceste demersuri se pot realiza prin implicarea ANABI – în calitate de Oficiu ARO – în fazele incipiente ale dosarelor penale. În prezent, în exercitarea

mandatului legal de identificare bunuri în străinătate, ANABI cooperează activ cu peste 70 de jurisdicții, inclusiv de tip off-shore.

- accesul imediat și direct al autorităților judiciare competente și ANABI la registrele publice relevante pentru luarea măsurilor asigurătorii (registru conturilor bancare spre exemplu).

- realizarea investigațiilor financiare de către specialiști, fapt ce implică o consolidare a structurilor cu această misiune din cadrul unităților de parchet și unităților de poliție judiciară.

- abordarea integrată de tip task force care să asigure alocarea de resurse adecvate în termen scurt pentru identificarea, preluarea, expertizarea, evaluarea, administrarea sau după caz valorificarea anticipată a bunurilor sechestrate.

Strategia identifică și nevoia consolidării instrumentelor puse la dispoziția ANABI, în acest scop fiind necesară extinderea mandatului instituțional privind bunurile care pot fi administrate sau valorificate de ANABI pe durata procesului penal (ex. extinderea cazurilor de valorificare a altor categorii de bunuri, care în timp acumulează costuri de administrare considerabile sau a căror valoare se diminuează accelerat: masă lemnoasă, autovehicule, ambarcațiuni, aeronave etc.). Prin strategie se propune și revizuirea Legii nr. 318/2015, prin reînstituirea dispozițiilor referitoare la reutilizarea socială, respectiv înființarea unui Mecanism Național de Susținere a Prevenirii Criminalității, prin care sumele alocate vor putea fi folosite exclusiv pentru asistența și protecția victimelor infracțiunilor – inclusiv pentru situații de urgență, prevenirea criminalității, educație juridică și consolidarea capacității administrative, inclusiv logistice, a instituțiilor abilitate cu identificarea, administrarea sau valorificarea bunurilor sechestrate.

Acest document strategic și planul de acțiuni propus erau necesare în condițiile în care, cu toate că prin înființarea ANABI au fost introduse mai multe mecanisme și proceduri care facilitează procesul de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni, continuă să se manifeste o serie de aspecte negative, funcționarea în ansamblu a acestui sistem nefiind una deplină.

Deficiențele se manifestă pregnant pe următoarele planuri:

- cadru legal interpretabil și insuficient, inclusiv prin prisma unei armonizări incomplete cu legislația europeană;

- interpretarea neunitară a cadrului legal existent, neorientată pe finalitatea măsurilor asigurătorii – recuperarea efectivă de prejudicii și a produsului infracțiunii;

- suport tehnic și logistic insuficient din partea instituțiilor și entităților publice sau regiilor autonome care dețin infrastructura sau au atribuții în gestionarea bunurilor cu regim juridic special. În prezent, există o cooperare fragmentată cu alte instituții/entități publice sau regii autonome care dețin atribuții privind administrarea bunurilor cu regimuri juridice speciale sau infrastructuri necesare depozitării temporare a bunurilor atipice indisponibilizate (ex. Garda de Mediu, Ocoale Silvice etc);

- prin invocarea Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție - ÎCCJ (Complet RIL) nr. 19/2017 s-a generalizat o practică de luare a măsurilor asigurătorii asupra „bunurilor prezente și viitoare”, fiind necesară însă o intensificare a măsurilor subsecvente pentru identificarea, inventarierea și sechestrarea efectivă. În practică, aceasta se traduce prin pronunțarea de hotărâri de confiscare în echivalent. Aceste tipuri de confiscări nu pot fi aduse eficient la îndeplinire de către ANAF, a cărei competență este limitată la nivel național;

- competențe limitate ale ANABI în ceea ce privește administrarea bunurilor mobile. În prezent, administrarea simplă a bunurilor este limitată la preluarea unor bunuri a căror valoare individuală depășește la momentul dispunerii măsurii asigurătorii, echivalentul în lei al sumei de 15.000 euro. În practică însă, sunt întâlnite situații precum cea a stocurilor de bunuri în care, deși bunurile privite individual nu au valoare care depășește suma de 15.000 euro, valoarea lor cumulată este superioară acestui prag, iar administrarea simplă de către ANABI a întregului stoc ar fi justificată, întrucât ar îndeplini criteriile de economicitate, eficiență și eficacitate;

- mandatul limitat al Agenției de a proceda la valorificarea anticipate a bunurilor mobile sechestrate în cazurile prevăzute de art. 252¹ din Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare. În prezent, ANABI valorifică, din dispoziția organelor judiciare, pe parcursul procesului penal, doar bunurile mobile sechestrate, neexistând un cadru legal care să permită valorificarea anticipată a bunurilor cu valoare ridicată certă, imobilele, cu respectarea tuturor garanțiilor constituționale;

- necesitatea regândirii cazurilor speciale de valorificare anticipată prevăzute de art. 252¹ alin. (2) din Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, în sensul includerii unor bunuri cu regim juridic special, precum masă și materiale lemnoase, produse farmaceutice și materialele sanitare determinată de condițiile speciale de depozitare a bunurilor sechestrate, fie costuri disproporționate față de valoarea bunurilor în cauză;

- absența unui mecanism care să permită ca sumele confiscate în procedurile penale și sumele rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile, după rămânerea definitivă a hotărârii de confiscare, să fie alocate pentru susținerea proiectelor în domeniul educației juridice, al prevenirii criminalității și al asistenței și protecției victimelor infracțiunilor, precum și pentru alte proiecte de interes public, respectiv consolidarea capacității administrative, inclusiv logistice, a instituțiilor abilitate cu identificarea, administrarea sau valorificarea bunurilor sechestrate. În anul 2018, prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, această posibilitate a fost eliminată, prin abrogarea de către acest nou act normativ a art. 37 din Legea nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, și până în prezent nu a mai fost reintrodusă în legislație;

- necesitatea introducerii unui sistem facil de compensare, sub formă de vouchere, utilizate exclusiv pentru sprijinirea și protecția victimelor infracțiunilor pentru acoperirea nevoilor urgente. În prezent, compensarea financiară a victimelor infracțiunilor se realizează conform dispozițiilor Legii nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunii, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul unei proceduri judiciare care presupune parcurgerea de către victimă a mai multor etape cu o durată de timp specifică unei proceduri comune;

- necesitatea măririi cuantumului compensațiilor financiare acordate pentru prejudiciile materiale victimelor și a avansului de care pot beneficia acestea, prin includerea în categoria prejudiciilor suferite de victimă prin săvârșirea infracțiunii și a prejudiciilor morale;

- lipsa specialiștilor în domeniul informatic în cadrul Agenției necesar dezvoltării și gestionării sistemului informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite

din infracțiuni, ca sistem unic de monitorizare a bunurilor sechestrate, confiscate și valorificate în cadrul procesului penal (ROARMIS);

- necesitatea consolidării funcției publice specifice de inspector de urmărire și administrare bunuri, în ceea ce privește: drepturile salariale, raportat la complexitatea activităților desfășurate; statutul acestora, în sensul asimilării acestei funcții cu funcția publică generală, în funcție de vechimea în specialitatea studiilor, prin raportare la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare; prelungirea perioadei de detașare a funcționarilor publici cu statut special pe funcțiile de inspectori de urmărire și administrare bunuri de la 6 luni la 2 ani, cu posibilitatea prelungirii cu încă 2 ani.

2.3. Schimbări preconizate

Proiectul de act normativ propune instituirea unor măsuri legislative, care, alături de cele instituite deja prin Legea nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative și Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, sunt destinate să asigure un cadru consolidat și eficient pentru creșterea gradului de recuperare a prejudiciilor și produselor infracțiunilor, dezvoltarea reutilizării sociale a bunurilor confiscate, îmbunătățirea regulilor privind despăgubirea victimelor infracțiunilor, întărirea rolului oficiilor de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni în urmărirea și identificarea bunurilor aflate în legătură cu infracțiunile, fiind structurat după cum urmează:

- Art. I - Dispoziții de modificare și completare a Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative;

- Art. II - Dispoziții de modificare și completare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală.

Art. I - Dispoziții de modificare și completare a Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Prin art. I pct. 1 din prezentul proiect se propune modificarea art. 3 litera a) din Legea nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, în sensul reglementării exprese a posibilității exercitării funcției de facilitare a identificării și urmăririi bunurilor care pot face obiectul măsurilor asigurătorii în cursul procedurilor judiciare penale, al confiscării speciale sau extinse și în faza de executare a procesului penal.

Cu toate că reglementarea actuală are în vedere exercitarea acestei funcții „*în cadrul unor proceduri penale*”, iar textul legal pare să cuprindă toate fazele specifice unui proces penal, pentru claritate și evitarea unei interpretări eronate s-a urmărit modificarea prevederii actuale.

Pe lângă modificarea de ordin terminologic, completarea prevederii legale cu sintagma „*inclusiv în faza de punere în executare a hotărârii penale*” urmărește crearea cadrului legal pentru ca ANABI să își poată exercita funcția de facilitare a urmăririi și a identificării bunurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni și a altor bunuri având legătură cu infracțiunile și după finalizarea procesului penal, în etapa de punere în executare a hotărârii penale. Prin această modificare, în corelație cu modificarea propusă a articolului 24 din prezenta reglementare, se urmărește crearea unui cadru normativ instituțional și operațional coerent și eficient prin intermediul căruia ANABI să poată solicita date și informații altor oficii de recuperare a

creanțelor sau autorități cu atribuții similare din alte state membre ale Uniunii Europene sau țări terțe, în vederea facilitării punerii în executare a unei dispoziții de confiscare.

O altă intervenție vizează reglementarea atribuției Agenției de valorificare a bunurilor imobile sechestrate, la cererea sau cu acordul proprietarului. În acest sens, proiectul de lege urmărește pe lângă introducerea unei noi atribuții a Agenției și completarea tuturor dispozițiilor actuale unde există referiri la bunurile mobile cu sintagma „imobile”.

În ce privește categoriile de personal care funcționează în cadrul Agenției, prin proiectul de lege se propune modificarea anumitor prevederi ale articolelor 10, 14, 15 și 16, în scopul consolidării instituționale a ANABI.

Textele propuse la art. I pct. 2-7 din proiectul de lege sunt necesare pentru o corectă reglementare, în acord cu dispozițiile din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2021, precum și cu alte prevederi legale în materie, dar și în scopul eficientizării activității desfășurate de către ANABI prin alocarea suficientă de personal și introducerea unor prevederi legale privind modalitatea de salarizare a personalului de specialitate de la nivelul Agenției. Având în vedere extinderea competențelor Agenției, ce derivă din prezentul proiect de lege, ținând cont de posibilitatea înființării unor structuri teritoriale fără personalitate juridică, prevăzută de art. 14 alin. (2) din Legea nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, luând în considerare că Strategia națională privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 – 2025 – „Criminalitatea nu este profitabilă!” prevede înființarea unor structuri teritoriale fără personalitate juridică ale ANABI, la nivel regional, facilitându-se, astfel, suportul acordat autorităților judiciare de la nivel teritorial, precum și pentru o mai bună organizare a activității instituției, în proiect a fost prevăzută posibilitatea organizării și la nivel de direcție.

În contextul adoptării Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 138/2021 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare, prin care a fost echivalată funcția de inspector de urmărire și administrare bunuri, reglementată prin Legea nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, funcție publică specifică cu funcția publică generală, s-a apreciat că se impun a fi aduse anumite completări ale prevederilor actuale pentru această categorie profesională din perspectiva activității specifice ce o desfășoară în cadrul Agenției.

De asemenea, în scopul diminuării riscurilor asociate procesului de recuperare a creanțelor, s-a propus introducerea unei prevederi care să permită încheierea, în limitele resurselor financiare aprobate la nivelul instituției, a polițelor de asigurare de răspundere civilă profesională pentru specialiștii cu atribuții în domeniul administrării sau valorificării bunurilor sechestrate.

Ținând cont de faptul că prin Legea nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, ANABI a fost înființată ca instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Justiției, s-a apreciat că se impune ca salarizarea unitară a personalului din cadrul Agenției să se facă prin raportare la Anexa nr. V Familia ocupațională de funcții bugetare "JUSTIȚIE" și CURTEA CONSTITUȚIONALĂ din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

Prin modificarea drepturilor de natură salarială a acestor categorii de personal din cadrul ANABI a fost avută în vedere necesitatea de a evidenția în mod adecvat activitatea realizată în cadrul Agenției printr-o contraprestație corespunzătoare.

Conform Anexei nr. 2 - Organigrama Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate prevăzută în Hotărârea de Guvern nr. 358/2016 privind aprobarea

Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, a organigramei, a parcului auto și a modului de utilizare a acestuia, precum și pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, inspectorii de urmărire și administrare bunuri își desfășoară activitatea preponderent în cadrul Serviciului administrare și valorificare bunuri și în cadrul Biroului de identificare și urmărire bunuri.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 3 din Legea nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, *Agenția îndeplinește următoarele funcții:*

a) de facilitare a urmăririi și a identificării bunurilor provenite din săvârșirea de infracțiuni și a altor bunuri având legătură cu infracțiunile și care ar putea face obiectul unei dispoziții de indisponibilizare, sechestru sau confiscare emise de o autoritate judiciară competentă în cursul unor proceduri penale;

b) de administrare simplă, în cazurile prevăzute de prezenta lege, a bunurilor mobile indisponibilizate în cadrul procesului penal;

c) de valorificare, în cazurile prevăzute de lege, a bunurilor mobile sechestrate în cadrul procesului penal;

d) de gestionare a sistemului informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni;

e) de sprijinire, în condițiile legii, a organelor judiciare pentru utilizarea celor mai bune practici în materia identificării și administrării bunurilor care pot face obiectul măsurilor de indisponibilizare și confiscare în cadrul procesului penal.

Or, activitatea inspectorilor din cadrul ANABI, în calitate de specialiști cu atribuții în domeniul identificării, administrării sau valorificării bunurilor sechestrate este asemănătoare specialiștilor din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a ofițerilor de poliție judiciară, motiv pentru care se impune o asimilare salarială cu aceștia din urmă.

Similar specialiștilor care funcționează în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, inspectorii ANABI, licențiați în științe economice sau juridice sprijină, în condițiile legii, organele judiciare pentru utilizarea celor mai bune practici în materia identificării și administrării bunurilor care pot face obiectul măsurilor de indisponibilizare și confiscare în cadrul procesului penal. Astfel, prin specializarea lor în domeniul juridic, economic, financiar, bancar, informatic, precum și în alte domenii, inspectorii ANABI comunică periodic cu organele judiciare și le acordă, la cerere, asistență în ceea ce privește punerea în executare a ordinelor de sechestru și confiscare transmise de către organe judiciare din alte state membre ale Uniunii Europene, utilizarea celor mai bune practici în materia administrării și valorificării bunurilor care pot face obiectul măsurilor de indisponibilizare și confiscare și evaluarea bunurilor sechestrate, prin comunicarea de tabele, ghiduri și orice alte instrumente-suport.

Similar prevederilor din Planul Național de Redresare și Reziliență, în care măsurile care privesc extinderea mandatului Agenției și a capacităților de stocare ale acesteia pentru bunurile mobile sechestrate sunt corelate cu un criteriu de performanță - creșterea cu 50% a valorii bunurilor indisponibilizate aflate în administrarea Agenției, s-a considerat necesară corelarea prevederilor privind salarizarea inspectorilor ANABI cu criterii de performanță.

Astfel, prin proiect sunt propuse o serie de modificări care vizează inspectorii ANABI care au participat în mod direct la obținerea unor rezultate deosebite în activitatea instituției. Este avută în vedere acordarea unor premii de excelență, lunar, pentru îndeplinirea unor criterii specifice de performanță: identificarea și comunicarea către autoritățile judiciare competente,

naționale sau străine, de informații și date privind bunuri a căror valoare depășește suma de 250.000 lei; încuviințarea de către autoritățile judiciare competente a unor cereri de valorificare la propunerea Agenției, în condițiile art. 252¹ – 252³ din Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, privind bunuri a căror valoare individuală depășește suma de 250.000 lei; încasarea lunară, în contul unic administrat de Agenție, a unor sume de bani care depășesc 250.000 lei, ca urmare a unui demers inițiat de Agenție: valorificare, poprire sau acord de partajare a bunurilor confiscate în proceduri cu element de extraneitate. Acestea vor fi acordate de directorul general, la propunerea motivată a superiorului ierarhic al inspectorului, în condițiile Legii-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare.

O altă modificare propusă prin proiect vizează extinderea categoriilor de personal care pot utiliza în interes de serviciu autoturismele de care dispune Agenția.

Potrivit art. 3 din Hotărârea de Guvern nr. 358/2016, *Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate poate deține, în vederea exercitării atribuțiilor prevăzute de lege, un număr maxim de 10 autoturisme, cu un consum normat de carburant de 175 litri pe lună pentru fiecare autoturism*).

Astfel că prin Anexa nr. 2 - Organigrama Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate la Hotărârea de Guvern nr. 358/2016, în cadrul Serviciului suport operațional au fost prevăzute doar două funcții de personal contractual cu atribuții de șofer, deși din activitatea curentă a Agenției a rezultat un necesar mai mare de șoferi astfel încât instituția să își poată desfășura activitatea cu celeritate și eficiență.

În concret, inspectorii din cadrul Agenției își exercită atribuțiile de serviciu la nivel național, desfășurându-și activitatea profesională atât pe raza teritorială a municipiului București, cât și a tuturor județelor și localităților de pe teritoriul României în funcție de originea și destinația lucrărilor repartizate, motiv pentru care se impune asigurarea deplasărilor acestora în interes de serviciu, în principal prin utilizarea parcului auto propriu al Agenției.

S-a apreciat, de asemenea, că este necesară reglementarea prin proiect a unei noi categorii de personal care funcționează în cadrul ANABI: specialiștii în domeniul informatic.

Suplimentarea posturilor din cadrul ANABI cu unele care presupun deținerea de competențe avansate în domeniul IT era necesară în contextul asigurării sustenabilității Sistemului Național Integrat de Evidență a Creanțelor provenite din Infracțiuni – ROARMIS (Romanian Asset Recovery and Management Integrated System).

Prin proiectul „*Dezvoltarea sistemului informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni*” (cod SIPOCA 763)” s-a urmărit crearea unui instrument de lucru la nivel național care va conduce la unificarea practicii referitoare la evidența creanțelor provenite din infracțiuni, prin colectarea și agregarea standardizată a datelor și indicatorilor relevanți. Sustenabilitatea și consolidarea sistemului informatic sunt asigurate inclusiv prin finanțarea oferită prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

Prin ROARMIS s-a avut în vedere totodată și crearea unui sistem complementar și interconectat cu portalul ECRIS, utilizat de către fiecare instanță din România, astfel încât să poată fi asigurată corespondența dintre cele două sisteme, prin utilizarea de instrumente electronice specifice de gestionare a informațiilor privind datele despre dosare și evidențele creanțelor provenite din infracțiuni.

La data de 7 ianuarie 2019 a intrat în vigoare Legea nr. 363/2018 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii, cercetării, urmăririi penale și combaterii

infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date.

Ca urmare a intrării în vigoare a Legii, în contextul mandatului instituțional al Agenției, se impune modificarea articolului 19 din Legea nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, pentru asigurarea punerii în aplicare în mod complet și efectiv a actului juridic mai sus amintit.

În același scop, textul de lege propus a fost completat și cu trimiterea la Legea nr. 190/2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

Modificarea propusă la art. I pct. 9 reglementează posibilitatea Agenției de a solicita, în condițiile legii, concursul forței publice, în exercitarea atribuțiilor corespunzătoare activităților de preluare, administrare, valorificare și predare a bunurilor mobile sau imobile.

În practică, pe parcursul procesului penal, s-au ivit situații în care personalul din cadrul Agenției, în special inspectorii de urmărire și administrare, a interacționat în mod direct cu persoanele care au calitatea de suspecti, inculpați, părți responsabile civilmente în cadrul procesului penal și care, de cele mai multe ori, au prezentat ostilitate și s-au manifestat în consecință.

Având în vedere modificările aduse Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin care au fost renumerotate o serie de articole, s-a apreciat necesară corelarea referirilor la articolul 96 din acest act normativ, care, în prezent, a devenit art. 97, sens în care se propune modificarea în mod corespunzător a art. 21 alin. (1) și (2) din Legea nr. 318/2015.

Modificarea propusă prin art. I pct. 12 din proiectul de lege vizează creșterea gradului de cooperare a Agenției cu structurile similare în domeniul urmăririi și identificării produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni sau a altor bunuri având legătură cu infracțiunile.

Textul propus pentru modificarea art. 24 din Legea nr. 318/2015 urmărește crearea cadrului legal pentru ca Agenția să aibă posibilitatea să sprijine, cu ocazia punerii în executare a dispozițiilor privind confiscarea, organele competente potrivit legii, prin obținerea datelor și informații privind eventualele bunuri ale persoanelor condamnate identificate pe teritoriul altor state. Astfel, în situația obținerii de informații referitoare la bunuri aflate în jurisdicții străine, Agenția va putea încunoștința instanța de executare sau, după caz, judecătorul delegat cu executarea, în vederea emiterii unui ordin de confiscare, care ar permite recunoașterea acestuia pe teritoriul statului în care a fost identificat bunul.

Rățiunea textului propus are în vedere situațiile ivite în practică, respectiv impedimentele cu care se confruntă organele competente la momentul punerii în executare a unei dispoziții de confiscare. În prezent, organele de executare nu dispun de instrumentele legale necesare care să le permită o cooperare cu jurisdicțiile străine în materia identificării bunurilor, în cazul unor proceduri penale.

Mai mult, prin invocarea Deciziei ÎCCJ (Complet RIL) nr. 19/2017 în practică se regăsesc, în mod frecvent, cazuri de luare a măsurilor asigurătorii asupra „bunurilor prezente și viitoare”, fapt ce conduce subsecvent la pronunțarea de hotărâri de confiscare în echivalent, fără a fi depuse, în toate cazurile, diligențele necesare pentru identificarea, inventarierea și sechestrarea efectivă.

Aceste tipuri de confiscări nu pot fi aduse eficient la îndeplinire de către organele de executare competente (ANAF), întrucât acestea au o competență limitată la nivel național.

Totodată, absența unei sesizări din partea organelor judiciare, ulterior pronunțării unei dispoziții de confiscare, conduce la imposibilitatea exercitării mandatului legal al ANABI privind identificarea de bunuri, fapt ce generează impedimente în punerea în executare a măsurii de siguranță a confiscării și, implicit, o rată scăzută de recuperare a produsului infracțiunii. Prin conferirea unui mandat legal al ANABI privind identificarea de bunuri, ulterior pronunțării unei dispoziții de confiscare, s-ar crea posibilitatea ca aceste impedimente să fie remediate și, implicit, s-ar asigura o executare efectivă a măsurii confiscării, cu consecința creșterii gradului de recuperare a sumelor obținute din valorificarea bunurilor confiscate.

De altfel, posibilitatea identificării bunurilor, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, în scopul punerii în executare a unei dispoziții de confiscare în echivalent, este întâlnită la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene, cât și în alte state din afara Uniunii.

În procesul de elaborare a prezentului proiect de lege au fost avute în vedere răspunsurile transmise ca urmare a solicitării Agenției, prin CARIN, privind existența unui mecanism de identificare a bunurilor persoanelor condamnate, ulterior rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată și legislația aplicabilă. Cu titlu de exemplu, sunt întâlnite bune practici în legislația unor țări precum Principatul Andorra, Regatul Belgiei, Confederația Elvețiană, Republica Estonia, Republica Finlanda, Republica Federală Germania, Regatul Țărilor de Jos, Regatul Spaniei, Republica Portugheză, Ungaria, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, Regatul Scoției, care permite agențiilor specializate, cu atribuțiile similare ale ANABI, identificarea bunurilor în etapa de punere în aplicare a hotărârilor de condamnare.

Întrucât forma actuală a alin. (1) al art. 27 nu vizează și posibilitatea Agenției de a administra sumele de bani rezultate din valorificarea bunurilor imobile, atribuție avută în vedere prin extinderea mandatului instituțional, pentru aceleași rațiuni enumerate anterior, prin propunerea de modificarea a art. 27 se urmărește completarea reglementării actuale cu sintagma „imobile”.

Art. I pct. 14 din proiect reglementează, într-o manieră explicită, informațiile care vor fi cuprinse în evidența privind sumele de bani indisponibilizate aflate în administrarea Agenției.

Completarea textului de lege era necesară în scopul dezvoltării și gestionării unei evidențe a sumelor de bani care fac obiectul sechestrului, prin colectarea și agregarea standardizată a datelor și indicatorilor relevanți. Prin distingerea în cadrul acestei evidențe, inclusiv a scopului pentru care suma de bani este sechestrată, *„suma de bani care poate face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse ori care poate servi la garantarea executării pedepsei amenzii sau a cheltuielilor judiciare ori a reparării pagubei materiale sau morale produse prin infracțiune”* s-a urmărit posibilitatea generării unor date statistice utile actorilor implicați în procesul de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni.

În același sens, pentru actualizarea și crearea unei imagini cât mai complete asupra sumelor de bani sechestrate la nivel național, este propusă și modificarea prevăzută la art. I pct. 15.

De altfel, transferul sumelor de bani indisponibilizate în alte conturi decât cele administrate de către ANABI ar fi oportună și în contextul beneficiilor acestui tip de cont special.

Alin. (5) al art. 27 din reglementarea actuală, care prevede faptul că toate sumele de bani virate în conturile administrate de ANABI sunt purtătoare de dobânzi, și-a dovedit eficiența, prin evoluția remarcabilă a soldurilor de dobândă înregistrate la sfârșit de an (2017-2019), în

luna decembrie 2020 fiind înregistrată o valoare de peste 50 de ori mai mare decât în luna decembrie 2017.

Propunerea de modificare a art. 28 vizează prevederea, în mod distinct, în cuprinsul atribuției de administrare a bunurilor mobile de către Agenție, a stocurilor de bunuri sau produse a căror valoare cumulată depășește, la momentul dispunerii măsurii asigurătorii, echivalentul în lei al sumei de 300.000 euro.

În prezent, Agenția, la solicitarea procurorului sau a instanței de judecată, depozitează temporar și administrează bunurile mobile indisponibilizate a căror valoare individuală depășește, la momentul dispunerii măsurii asigurătorii, echivalentul în lei al sumei de 15.000 euro.

În practică, au fost întâlnite situații în care Agenția a preluat în administrare stocuri de bunuri (minereuri, material lemnos, articole vestimentare etc.) a căror valoare, deși cumulată era superioară pragului reglementat de lege, ocupau o suprafață foarte mare în depozitele deținute de către Agenție și nu justificau blocarea spațiului prin raportare la principiile economicității, eficienței și eficacității, ce necesită a fi respectate în exercitarea atribuțiilor de către ANABI.

Menționăm faptul că, o capacitate de stocare cu o suprafață medie de 2000 m² se închiriază la prețuri cuprinse între 3.500 și 14.000 Euro /lună, în funcție de dotări și serviciile incluse (precum pază, monitorizare video, acces bunuri agabaritice etc.).

Având în vedere durata proceselor penale, cu luarea în considerare a unui termen de aproximativ 2 ani pentru activitățile de administrare a bunurilor indisponibilizate, s-a constatat că nu se justifică din punct de vedere economic o eventuală acoperire a cheltuielilor de la bugetul de stat pentru stocuri cu valoare economică de 15.000 euro, astfel cum este, în prezent, prevăzut în Legea nr. 318/2015, cu modificările ulterioare.

Prin propunerea acestei modificări, pentru a spori eficiența măsurilor aflate la dispoziția ANABI, s-a urmărit majorarea pragului valoric pentru preluarea în administrare a stocurilor de bunuri sau produse a căror valoare cumulată depășește, la momentul dispunerii măsurii asigurătorii, echivalentul în lei al sumei de 300.000 euro.

Totodată, prin modificarea legislativă propusă se va genera o practică îndreptată spre dispoziții de valorificare anticipată a acestor tipuri de bunuri, stocurile de bunuri sau produse, iar prin stabilirea pragului de 300.000 euro va crește atenția acordată de către organele judiciare la momentul planificării momentului luării măsurilor asigurătorii (pre-planning seizure), prin raportare la costul real de evaluare (eventual prin evaluări independente realizate de experți acreditați ANEVAR) și costurile asociate diferitelor acte de administrare – preluare, transport, manipulare, depozitare, pază, rata de depreciere etc.

S-a apreciat că este necesară introducerea, prin Art. I pct. 17 din proiect, a unei dispoziții legale care să prevadă obligativitatea acordării de către autoritățile, instituțiile publice, regiile naționale, regiile autonome, companii și societăți naționale sau orice altă persoană juridică de drept public care dețin infrastructura sau au atribuții în gestionarea bunurilor cu regim juridic special (de exemplu, Garda de Mediu, Ocoalele Silvice ș.a) a suportului tehnic și logistic necesar Agenției în exercitarea atribuțiilor de administrare bunuri indisponibilizate.

Cu ocazia exercitării de către ANABI a atribuției de administrare a bunurilor indisponibilizate au existat situații în care Agenția a întâmpinat dificultăți la momentul preluării, transportului, depozitării unor categorii de bunuri precum produse petroliere, deșeuri, material și masă lemnoasă, tutun, alcool, animale și alte tipuri de bunuri cu regim juridic special.

În scopul respectării tuturor condițiilor legale pentru această categorie de bunuri și asigurării transportului bunurilor și depozitării lor în condiții de siguranță este necesară completarea art. 28 din Legea nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, cu un nou alineat, alin. (5), prin care este reglementată posibilitatea ca Agenția să beneficieze, din dispoziția organului judiciar, în mod gratuit, de suportul tehnic și logistic al autorităților, instituțiilor publice, regiilor naționale, regiilor autonome, companiilor și societăților naționale sau al altei persoane juridice de drept public care dețin infrastructura necesară sau au atribuții în gestionarea bunurilor cu regim juridic special.

De altfel, la propunerea de reglementarea a textului de mai sus au fost avute în vedere și dispozițiile art. 272 din Codul de procedură penală referitoare la acoperirea cheltuielilor judiciare. Prin modificarea propusă, s-a urmărit și o gestionare cât mai eficientă a cheltuielilor ocazionate de administrarea unor astfel de bunuri, ANABI urmând să comunice procurorului sau instanței de judecată costurile aferente administrării, în vederea stabilirii cheltuielilor judiciare, în condițiile legii.

Necesitatea modificării actualei forme a alin. (2) al art. 29 este determinată de rațiuni practice, în contextul în care, cu ocazia preluării bunurilor mobile de către ANABI în vederea valorificării sunt generate cheltuieli și angrenate resurse logistice care îngreunează activitatea Agenției, acestea depășind, în unele cazuri, valoarea efectivă a bunurilor sechestrate. O altă soluție ar îndepărta valorificarea anticipată de scopul său – recuperarea efectivă a produsului sau prejudiciilor generate de infracțiuni. De asemenea, ipoteza avută în vedere de reglementare este aceea a bunurilor cu valoare individuală economică redusă, de sub 15.000 de euro. Legea nr. 318/2015 a introdus plafoane privind valoarea minimă a bunurilor mobile sechestrate pentru care se justifică cheltuirea de bani publici. În aceste cazuri, Agenția poate fi sesizată cu administrarea simplă a bunurilor, independent de decizia de valorificare. În scopul respectării principiului celerității și al eficienței prevăzut la art. 5 din Legea nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, apreciem că se impune reglementarea posibilității ANABI de a proceda la valorificarea bunurilor la locul unde acestea sunt depozitate – aspect reflectat în mod expres în text. Aceasta reprezintă modalitatea optimă pentru evitarea costurilor suplimentare aferente preluării și depozitării bunurilor, corelativ cu reducerea timpului necesar procedurii de valorificare. În acest sens, sunt și prevederile dispozițiilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 318/2015 care prevăd că Agenția va proceda, din dispoziția procurorului, a judecătorului de drepturi și libertăți sau a instanței de judecată, la valorificarea de îndată a bunurilor mobile sechestrate, în cazurile prevăzute de art. 252¹ din Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege.

Astfel cum am arătat anterior, una dintre modificările de substanță ale proiectului de lege este introducerea unei noi atribuții a Agenției referitoare la valorificarea bunurilor imobile sechestrate în cazurile expres prevăzute de lege, la cererea sau cu acordul proprietarului.

În acest scop, proiectul are în vedere introducerea unei secțiuni dedicate – Secțiunea a 3¹-a intitulată „*Atribuții privind evaluarea și valorificarea bunurilor mobile și imobile sechestrate*”, care conține, în esență, norme privind modalitatea de realizare a evaluării bunurilor mobile și imobile, norme privind valorificarea prin licitație publică directă sau prin mijloace electronice sau prin intermediul unor entități și societăți specializate (de exemplu, prin executori judecătorești sau prin Agenția Națională de Administrare Fiscală), dar și atribuțiile comisiilor de evaluare și de licitație.

Rațiunea propunerii de reglementare a fost alinierea cadrului legal actual la normele și bunele practici europene și internaționale în domeniul valorificării bunurilor imobile sechestrate.

Prin această modificare legislativă, funcțiile ANABI vor fi consolidate prin competența de a valorifica bunurile imobile indisponibilizate pe parcursul procesului penal, la cererea sau cu acordul proprietarului.

În procesul de elaborare al prezentului proiect de lege au fost avute în vedere răspunsurile transmise de mai multe state membre ale Uniunii Europene, cât și a unor state din afara Uniunii, ca urmare a solicitării Agenției, prin CARIN, privind existența unui cadru legal care să permită valorificarea imobilelor în cursul procesului penal, anterior pronunțării unei soluții definitive. Conform răspunsurilor transmise, valorificarea bunurilor imobile în cursul procesului penal este o bună practică întâlnită în Australia, Republica Africa de Sud, Regatul Belgiei, Republica Croația, Confederația Elvețiană, Muntenegru, Republica Cehă, Republica Franceză, Regatul Țărilor de Jos, Regatul Spaniei, Regatul Scoției, Ucraina și Ungaria.

De asemenea, a fost avută în vedere și contribuția practicienilor în domeniu, participanți în cadrul unor întâlniri regionale organizate de către Agenție în colaborare cu Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Prin intermediul întâlnirilor regionale periodice a fost operaționalizat un sistem de feedback care a relevat necesitatea unor intervenții legislative de sine stătătoare și de completare a dispozițiilor actuale ale Legii nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, precum și de modificare a unor legi speciale, în speță, Legea nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, în sensul reglementării posibilității valorificării anticipate, în cursul procesului penal, a bunurilor imobile indisponibilizate, la cererea sau cu acordul proprietarului.

În prezent, cadrul legislativ permite valorificarea, în cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, doar a bunurilor mobile sechestrate, la cererea proprietarului bunurilor sau atunci când există acordul acestuia, neexistând posibilitatea valorificării unor bunuri cu valoare ridicată certă, cum sunt bunurile imobile.

În practică, organele judiciare au primit solicitări din partea persoanelor urmărite penal în sensul valorificării imobilelor deținute în proprietate de către acestea, însă cererile au fost lipsite de efect în absența unui cadru legislativ care să permită valorificarea bunurilor imobile.

În legislațiile anumitor state dintre cele enumerate mai sus este reglementată posibilitatea autorităților judiciare de a dispune, înainte de pronunțarea unei soluții definitive, valorificarea bunurilor imobile, fără a fi necesară îndeplinirea unor condiții speciale, regimul de vânzare al bunurilor imobile fiind același cu cel al bunurilor mobile (cu titlu de exemplu Australia, Regatul Belgiei, Republica Cehă, Confederația Elvețiană, Ungaria și Ucraina).

În alte țări, precum Republica Croația, Republica Franceză, Muntenegru și Scoția, valorificarea bunurilor imobile este permisă cu respectarea anumitor cerințe, respectiv dacă sechestrul asigurator s-a aplicat asupra unor bunuri imobile a căror întreținere necesită cheltuieli disproporționate în raport cu valoarea bunului sau atunci când există un risc de deteriorare al bunului imobil.

Un alt argument în susținerea intervenției legislative este și acela că valorificarea bunurilor imobile după rămânerea definitivă a unei hotărâri judecătorești prezintă o serie de inconveniente care îngreunează sau fac imposibilă vânzarea acestora. În acest sens, arătăm că Agenția a solicitat un punct de vedere cu privire la acest aspect Direcției Generale Executări Silite Cazuri Speciale din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Conform răspunsului transmis, punerea în aplicare a unor hotărâri judecătorești pronunțate în materie penală, prin care se confiscă bunuri imobile, prezintă o serie de probleme care ar putea fi evitate prin reglementarea propusă și care ar asigura executarea efectivă a măsurilor de indisponibilizare dispuse în cursul procesului penal și ar conduce la o creștere a gradului de recuperare a produsului infracțiunii.

De altfel, prin stabilirea unei proceduri de evaluare a bunurilor mobile și imobile în cadrul căreia comisia de evaluare a Agenției ar analiza documentația privind imobilele și ar constata existența unor aspecte care ar putea îngreuna vânzarea imobilelor la momentul punerii în executare a hotărârii judecătorești, se urmărește crearea unui instrument prin care organele judiciare să fie informate cu privire la ineficacitatea măsurilor asigurătorii dispuse. Totodată, prin această modalitate Agenția ar avea posibilitatea de a semnala, anticipat, eventualele impedimente întâlnite la finalul procesului penal, la momentul punerii în executare a dispoziției de confiscare.

Valorificarea anticipată a bunurilor imobile din dispoziția organelor judiciare, la cererea sau cu acordul proprietarului, apare ca o soluție reformatoare, ce conține un remediu juridic pentru situațiile în care persoanele urmărite penal își exprimă consimțământul de a le fi valorificate bunurile imobile în cursul procesului penal, fără a mai fi supuse procedurilor specifice executării silite în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 14/2007 pentru reglementarea modului și condițiilor de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, soluția legislativă propusă urmărește respectarea dreptului de dispoziție asupra bunului aparținând persoanei cercetate penal, drept ce decurge din însăși calitatea sa de proprietar, dar și scopul urmărit de legiuitor la momentul reglementării măsurii asigurătorii.

În ceea ce privește modalitatea de formulare a textelor din proiect, dispozițiile au fost grupate în subsecțiuni, prin introducerea unor articole noi față de actuala formă a Legii nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, articolele 29¹ – 29¹⁵.

Cu această ocazie, au fost avute în vedere, în cadrul unei analize aprofundate, pe lângă reglementarea procedurii de valorificare anticipată a bunurilor imobile și dispoziții referitoare la măsurile necesare pentru a se asigura ca valorificarea bunurilor mobile și imobile indisponibilizate să se realizeze la valoarea lor de piață, cu cele mai reduse cheltuieli și în cel mai scurt termen posibil.

Astfel, au fost prevăzute dispoziții privind modalitatea de evaluare a bunurilor sechestrate supuse valorificării și modalitatea de alegere a entității care valorifică bunurile, au fost detaliate procedurile de valorificare prin licitație publică directă sau prin mijloace electronice a bunurilor, au fost cuprinse anumite prevederi referitoare la valorificarea bunurilor prin intermediul unor entități și societăți specializate, prin executori judecătorești sau prin Agenția Națională de Administrare Fiscală și au fost reglementate dispoziții speciale privind valorificare bunurilor imobile sechestrate.

În scopul respectării numerotării actuale a articolelor s-a convenit introducerea unor noi subsecțiuni, succesiunea și gruparea dispozițiilor cuprinse în proiectul de act normativ fiind gândite în ordinea logică a desfășurării activității reglementate.

Prin textele de lege propuse s-a urmărit stabilirea modalităților de evaluare a bunurilor prin intermediul unei comisii de evaluare sau prin evaluatori autorizați, componența comisiei de evaluare, criteriile de evaluare și de corectare a valorii bunurilor mobile și imobile, incompatibilități ale membrilor comisiilor de evaluare și stabilirea entităților prin care se valorifică bunurile.

Proiectul propune ca prim pas în procedura vânzării la licitație publică de către Agenție evaluarea bunurilor sechestrate. Astfel, a fost avută în vedere reglementarea obligativității evaluării bunurilor mobile sau imobile, în principal, de către evaluatori autorizați, membri ai Asociației Naționale a Evaluatorilor Autorizați din România (ANEVAR), cu respectarea prevederilor legale privind achizițiile publice.

Prin intermediul textelor de lege a fost avută în vedere și reglementarea elementelor definitorii ale valorificării bunurilor prin licitație organizată de Agenție și anume, publicitatea și licitația propriu-zisă. Mai exact, textele privitoare la publicitate vizează modalitățile de asigurare a publicității prin intermediul anunțului de licitație, iar textele referitoare la licitație conțin reguli specifice privind desfășurarea și rezultatele licitației, conținutul, forma și natura juridică a certificatului de adjudecare, modalitatea de predare-primire a bunurilor adjudecate, precum și cazurile de restituire a garanției de participare în cazul participanților neadjudecatari. Aceleași reguli sunt aplicabile, cu anumite particularități, și valorificării realizate prin mijloace electronice.

A fost avută în vedere și reglementarea modalității de valorificare a bunurilor sechestrate prin intermediul unor entități și societăți specializate, executori judecătorești sau Agenția Națională de Administrare Fiscală, în situațiile de excepție, în care costurile ocazionate de valorificare prin intermediul acestor entități publice sau private sunt mai reduse prin raportare la costurile estimate de către ANABI.

În ceea ce privește bunurile imobile, proiectul de lege cuprinde dispoziții speciale față de regimul bunurilor mobile și norme de trimitere la vânzarea la licitație publică prevăzută în Cartea a V-a, Titlul II, Capitolul II, Secțiunea a 4-a ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată.

Alături de prevederile propriu-zise privind evaluarea și valorificarea bunurilor sechestrate s-a apreciat necesitatea reglementării prin proiect a unor prevederi sub forma unor anexe cu caracter predominant tehnic, respectiv modelul anunțului de licitație, modelul procesului-verbal privind desfășurarea și rezultatul licitației pentru valorificarea bunurilor, modelul certificatului de adjudecare pentru bunuri și procesul-verbal de predare-primire a bunurilor valorificate.

Pentru a se marca legătura directă cu textul, anexele au fost incluse în cuprinsul proiectului de lege prin intermediul precizărilor „*al cărui model este prevăzut în anexa nr. ...*” sau „*...prevăzut în anexa nr. ...*”, fiind numerotate cu cifre arabe, în ordinea în care au fost enunțate în textul proiectului.

Art. I, pct. 24 din proiect, intitulat „Mecanismul Național de Susținere a Prevenirii Criminalității” este dedicat, în principal, reglementării unor dispoziții care să asigure operaționalizarea și funcționarea Mecanismului Național de Susținere a Prevenirea Criminalității și conține texte legale care vizează, în esență, procedurile concrete de alocare a unor sume de bani în vederea implementării cât mai eficiente a măsurilor de asistență și protecție a victimelor infracțiunilor – inclusiv pentru situații de urgență, de prevenire a criminalității, de educație juridică, de consolidare a capacității administrative, inclusiv logistice, a instituțiilor abilitate cu identificarea, administrarea sau valorificarea bunurilor sechestrate.

Mecanismul Național de Susținere a Prevenirii Criminalității a fost gândit ca un instrument instituțional și financiar având ca obiectiv prioritizarea alocării de resurse, inclusiv pentru protecția victimelor infracțiunilor.

Proiectul propune reglementarea ca secțiune distinctă în Legea nr. 318/2015 a modului de constituire și distribuire a sumelor rezultate din colectarea efectivă a activelor confiscate în proceduri judiciare penale.

Astfel, sursele care vor sta la baza constituirii Mecanismului Național de Susținere a Prevenirii Criminalității vor fi sumele de bani confiscate, sumele de bani rezultate din valorificarea bunurilor confiscate, precum și sumele de bani obținute din executarea hotărârilor de confiscare prin echivalent în proceduri judiciare penale, cu excepția sumelor de bani care fac obiectul acordurilor de partajare cu jurisdicțiile străine în baza acordurilor tehnice încheiate de ANABI. Potrivit informațiilor comunicate Agenției de către autoritatea competentă, ANAF, pentru perioada 2016-2021, cuantumul acestor sume este după cum urmează: 16.998.357,87 lei pentru anul 2021; 29.405.021,48 lei pentru anul 2020; 33.642.567,18 lei pentru anul 2019; 12.447.146,65 lei pentru anul 2018; 11.486.454,63 lei pentru anul 2017; 22.085.802,52 lei pentru anul 2016.

Destinatarii sumelor vor fi Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Public, Ministerul Justiției, precum și ANABI în vederea finanțării nerambursabile a proiectelor propuse de asociații și fundații cu obiect de activitate în domeniul protecției victimelor și asistenței sociale, iar sumele de bani obținute prin intermediul constituirii Mecanismului Național de Susținere a Prevenirii Criminalității vor fi alocate în cote procentuale, între 15% și 20%.

Similar modelului urmat de către alte state, precum Republica Franceză, Regatul Spaniei sau Statele Unite ale Americii, Mecanismul Național de Susținere a Prevenirii Criminalității a fost conceput cu scopul extinderii impactului reutilizării în interes social și public a activelor confiscate în procesul penal, printr-o mai bună facilitare a plății despăgubirilor pentru victime și a implementării proiectelor sociale destinate asistenței și protecției victimelor infracțiunilor, educației juridice și prevenirii criminalității.

La nivelul statelor UE se identifică numeroase exemple de aplicare a acestui concept. Cu titlu de exemplu, în Regatul Belgiei municipalitățile din regiunea flamandă au dreptul de a administra în scop social proprietățile imobiliare confiscate. În Republica Italiană proprietățile confiscate ale mafiei pot fi atribuite entităților publice locale sau sociale cu scopul înființării de centre de asistență socială, culturale, de sănătate etc. În Republica Franceză sumele de bani confiscate și sumele de bani obținute din valorificarea bunurilor provenite din infracțiuni de trafic de droguri se constituie venit la fondul pentru lupta împotriva drogurilor, iar în Regatul Spaniei banii obținuți din vânzarea bunurilor confiscate ce provin din traficul de droguri și spălarea banilor având ca infracțiune predicator traficul de droguri sunt distribuiți pentru programele de prevenire a consumului drogurilor, asistenței și reintegrării sociale a dependenților de droguri, pentru intensificarea și îmbunătățirea prevenirii, urmării penale și pedepsirii infracțiunilor de trafic de droguri, pentru cooperarea internațională în domeniu.

Această reglementare propusă prin proiectul de lege este necesară în contextul lipsei obligației legale privind reutilizarea socială a sumelor confiscate sau rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile, după rămânerea definitivă a hotărârii de confiscare, ca urmare a abrogării, în anul 2018, a art. 37 din Legea nr. 318/2015, prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2018.

Prevederile art. 37 din Legea nr. 318/2015 adoptate în forma inițială statuau, printre altele, faptul că sumele rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile confiscate vor fi utilizate de către instituțiile publice în scopurile prevăzute de lege - *educație juridică, prevenirea criminalității, asistența și protecția victimelor infracțiunilor*, precum și alte

proiecte de interes public, pentru finanțarea activităților care contribuie la atingerea obiectivelor stabilite prin strategii naționale sau sectoriale aprobate de Guvernul României.

Totodată, dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 933/2016 pentru aprobarea Regulamentului privind distribuirea sumelor prevăzute la art. 37 din Legea nr. 318/2015 prevedeau că, pentru distribuirea sumelor rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile confiscate, ordonatorii principali de credite vor aproba, prin ordin, criteriile specifice de distribuire a acestor sume.

Textele de lege propuse prin proiectul de act normativ consolidează soluția de reglementare avută în vedere de legiuitor în anul 2015, prin art. 37, precum și prin Regulamentul privind distribuirea sumelor prevăzute la art. 37 din Legea nr. 318/2015, în vigoare în perioada decembrie 2016-decembrie 2018. Totodată, se înlătură impedimentele de aplicare a textelor abrogate, în scopul asigurării cadrului legislativ specific operaționalizării Mecanismului Național de Susținere a Prevenirii Criminalității și al dezvoltării capacității operaționale a ANABI de a exercita atribuția legală privind reutilizarea socială și publică.

În prezent, la nivel legislativ, principiul priorității despăgubirii victimelor este consacrat în Codul penal, care prevede expres la dispozițiile art. 112 alin. (1) lit. e) că sunt „*supuse confiscării speciale (...) bunurile dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia*”.

Cu toate acestea, în puține cauze acest principiu își găsește aplicarea, valoarea bunurilor asupra cărora sunt efectiv dispuse măsuri asigurătorii fiind insuficientă pentru a acoperi prejudiciile aduse victimelor infracțiunilor grave.

Această constatare este validată prin documentele programatice interne, rapoartele de progres aferente, dar și evaluările partenerilor instituționali care au participat la consultările privind promovarea Strategiei Naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 – 2025 – „Criminalitatea nu este profitabilă!” și la întâlnirile periodice ale Grupului de lucru privind problematica victimelor infracțiunilor.

Din activitatea Grupului de lucru privind problematica victimelor infracțiunilor, constituit la nivelul Ministerului Justiției în anul 2020, a reieșit necesitatea stringentă de alocare de resurse în vederea:

- accesului victimelor la despăgubiri pentru repararea prejudiciilor și vătămarilor cauzate de către infractor;
- accesului victimelor la servicii sociale de consiliere, recuperare și terapie, reintegrare socială;
- introducerii de metode facile de compensare sub formă de vouchere sau de carduri cu sume prestabilite;
- asigurării unor servicii de asistență și protecție (sănătate, psihologic, juridic, reabilitare etc.) pe termen scurt și mediu.

Propunerile Grupului de lucru răspund dificultăților întâmpinate în practică care includ, dar nu se limitează la:

- complexitatea și durata procedurilor pentru accesul la despăgubiri;
- lipsa finanțării guvernamentale pentru asistență și servicii de protecție ale organizațiilor non-guvernamentale;
- lipsa compensațiilor financiare morale acordate de stat pentru victimele infracțiunii de trafic de persoane;

- lipsa informării complete și corecte a victimelor traficului de persoane cu privire la drepturile pe care acestea le au.

Potrivit raportului de evaluare privind România din cadrul celei de-a treia runde de evaluare GRETA pe tema „Acces la justiție și remedii eficiente pentru victimele traficului de persoane”, dat publicității la data de 3 iunie 2021, GRETA a îndemnat autoritățile române să depună eforturi suplimentare pentru a facilita și garanta accesul la despăgubiri pentru victimele traficului de persoane, în special prin:

- utilizarea pe deplin a legislației privind înghețarea și confiscarea bunurilor, precum și cooperarea internațională, pentru a asigura despăgubirea victimelor traficului de ființe umane și a se asigura că bunurile recuperabile care sunt confiscate în cadrul procedurilor penale sunt returnate cât mai curând victimei;

- facilitarea accesului la despăgubiri prin *„înființarea cu prioritate a unui fond de despăgubire a victimelor care utilizează bunurile confiscate ale autorilor traficului de persoane pentru a finanța despăgubiri și reparații și simplificarea procedurii și a criteriilor de eligibilitate pentru a solicita despăgubiri”*.

În același timp, raportul pe anul 2020 al Departamentului de Stat al SUA privind problematica traficului de persoane reține faptul că deși, potrivit legii, toate victimele au dreptul la îngrijiri psihologice și medicale, *„statul nu a furnizat mai mult de o sesiune de consiliere în domeniul sănătății mintale și nu a finanțat costurile asistenței medicale. Organizațiile non-guvernamentale au plătit toate costurile serviciilor psihologice pentru victime din cauza refuzului statului de a rambursa psihologii care au furnizat asistență victimelor. Organizațiile non-guvernamentale au acoperit, de asemenea, costurile asistenței medicale de urgență ale victimelor, deoarece statul nu avea asistență financiară, iar asistența medicală necesită plata în avans. Mai mult, accesul la asistență medicală a impus victimelor române să se întoarcă în județele de origine pentru a obține acte de identitate. Procesul a prezentat obstacole logistice și financiare pentru multe victime ale traficului; aceste costuri fiind, de asemenea, acoperite de organizațiile nonguvernamentale”*. Printre altele, în raport se recomandă *„modificarea legislației pentru a permite sprijin financiar organizațiilor non-guvernamentale pentru serviciile acordate victimelor și dezvoltarea și instituirea unui mecanism formal de administrare a fondurilor”*.

De altfel, problematica protecției și asistenței victimelor infracțiunilor stă la centrul politicilor europene în domeniul combaterii criminalității organizate.

Strategia UE privind combaterea traficului de persoane 2021-2025 statuează faptul că *„identificarea timpurie a victimelor este esențială pentru acordarea promptă de asistență, sprijin și protecție victimelor traficului de persoane. [...] Pentru îmbunătățirea situației actuale, identificarea timpurie proactivă a victimelor trebuie să fie urmată de un sprijin puternic în abordarea nevoilor victimelor. Acordarea de asistență, sprijin și protecție victimelor rămâne, însă, o provocare. Victimele se confruntă adesea cu dificultăți în accesarea drepturilor lor. [...] Accesul la despăgubiri pentru victimele traficului de persoane este îngreunat de multe obstacole, inclusiv de complexitatea procedurilor”*.

În primul său raport anual privind statul de drept în toate statele membre (2020), Comisia Europeană menționează în Capitolul consacrat situației statului de drept în România, că în decembrie 2019, peste 30 de organizații neguvernamentale au solicitat guvernului să reîntregească mandatul ANABI prin reinstituirea dispozițiilor referitoare la reutilizarea socială, care ar fi garantat faptul că o parte din sumele confiscate provenite din săvârșirea de

infrapecuni sunt utilizate pentru finanțarea unor proiecte de prevenire a criminalității vizibile în societate.

În iunie 2021, Centrul de Advocacy și Drepturile Omului (CADO), în numele a 64 de ONG-uri membre ale Rețelei de ONG-uri împotriva Traficului de Persoane (RoITP) și Federației Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale – FONSS, a transmis ANABI un punct de vedere prin care a considerat că înființarea Mecanismului Național de Susținere a Prevenirii Criminalității este imperios necesară, pentru asigurarea protecției și asistenței victimelor infracțiunilor.

Pentru a contribui la atingerea obiectivului final al actului de justiție – înlăturarea efectelor negative ale criminalității asupra victimelor și sentimentul de dreptate înfăptuită până la capăt, prin Strategia Națională privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 – 2025 – „Criminalitatea nu este profitabilă!” s-a susținut instituirea unui Mecanism Național de Susținere a Prevenirii Criminalității ce ar urma să fie alimentat cu sumele confiscate, precum și cu cele rezultate din valorificarea bunurilor confiscate din proceduri judiciare penale, dar vor fi exceptate sumele de bani care fac obiectul distribuirii către jurisdicțiile străine realizate în cadrul acordurilor de partajare conform acordurilor tehnice încheiate de ANABI.

În acest sens, în acord cu obiectivele cuprinse în Strategie, proiectul de lege urmărește următoarele linii directoare:

- respectarea imperativului colectării eficiente la bugetul de stat a veniturilor necesare pentru proiecțiile bugetar-fiscale, dublat cu prioritizarea alocărilor bugetare pentru măsuri de asistență și de protecție a victimelor pe termen mediu, educație juridică și prevenirea criminalității. Astfel, 50% din sumele de bani confiscate, sumele de bani rezultate din valorificarea bunurilor confiscate, precum sumele de bani obținute din executarea hotărârilor de confiscare prin echivalent în proceduri penale se vor vira direct la bugetul de stat, iar diferența va urma regulile mecanismului instituțional financiar care va facilita alocarea de resurse pentru scopurile prevăzute în lege;

- Mecanismul Național de Susținere a Prevenirii Criminalității va fi alimentat exclusiv din sumele de bani confiscate, sumele de bani rezultate din valorificarea bunurilor confiscate și sumele de bani obținute din executarea hotărârilor de confiscare prin echivalent în proceduri penale, rămase după acoperirea cheltuielilor de valorificare, precum și a altor rețineri, potrivit legii, inclusiv deducerea sumelor care fac obiectul distribuirii internaționale de către ANABI, în temeiul legii;

- după fiecare doi ani de funcționare se vor analiza eficiența și necesitatea menținerii mecanismului; astfel această măsură va fi reglementată prin lege și va avea un caracter temporar;

- Mecanismul va permite implementarea de proiecte multianuale;

- prin Mecanism se vor putea finanța nerambursabil inclusiv proiecte derulate de organizații nonguvernamentale. Sumele alocate vor putea fi folosite exclusiv pentru asistența și protecția victimelor infracțiunilor – inclusiv pentru situații de urgență, prevenirea criminalității, educație juridică, consolidarea capacității administrative, inclusiv logistice a instituțiilor abilitate cu identificarea, administrarea sau valorificarea bunurilor sechestrate.

Textele de lege propuse sunt în acord cu Strategia Națională privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 – 2025 – „Criminalitatea nu este profitabilă!”

sens în care a fost avută în vedere fixarea unui cadru proactiv de acțiune pentru asigurarea unui nivel înalt de conștientizare la nivelul societății, de prevenire și sprijinire a grupurilor vulnerabile, precum și de protecție a victimelor, de susținere a reutilizării sociale și publice. Totodată, Strategia a urmărit și promovarea participării active a părților interesate în procesul de monitorizare a recuperării creanțelor provenite din infracțiuni, respectiv societatea civilă, partenerii externi (Comisia Europeană, Comisia de la Veneția și GRECO și alte instituții internaționale promotoare de politici publice în domeniu), precum și autoritățile și instituțiile naționale cu atribuții în domeniu.

Proiectul de act normativ a avut în vedere și promovarea bunelor practici și a exemplelor de succes (destructurare, pedeapsă, confiscare și justiție restaurativă), precum și creșterea accesului la date publice deschise cu privire la performanța Sistemului național de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni.

Nu în ultimul rând, în procesul de elaborare a textelor de lege propuse a fost avută în vedere și necesitatea de alocare de resurse către direcțiile generale de asistență socială și protecție a copilului, care funcționează în subordinea consiliilor județene și a consiliilor locale ale Municipiului București.

Reprezentanții ONG-urilor participante în cadrul Grupului de lucru privind protecția victimelor au semnalat insuficiența pregătirii profesionale a personalului din cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecție a copilului, nevoia formării fiind susținută inclusiv de către reprezentanți ai Ministerului Muncii și Solidarității Sociale. Ca atare, alocarea de resurse în vederea finanțării unor activități de formare pentru psihologii, asistenții sociali și consilierii din cadrul direcțiilor generale de asistență socială și protecție a copilului ar asigura îmbunătățirea serviciilor de sprijin către victime.

Intervenția legislativă vizează, prin intermediul unei subsecțiuni dedicate, intitulată *Accesul victimelor infracțiunilor la compensații*, facilitarea accesului victimelor infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare, la compensații echitabile și corespunzătoare prejudiciilor suferite.

Prin suplimentarea bugetului Ministerului Justiției cu un procent de 15% din sumele constituite prin intermediul Mecanismului Național de Susținere a Prevenirii Criminalității, bugetul ministerului va putea asigura, pe lângă finanțarea unor proiecte sau programe de prevenire a criminalității, și alocarea fondurilor necesare pentru acordarea compensației financiare sau a avansului din aceasta pentru victimele infracțiunilor potrivit prevederilor Legii nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Prin derogare de la prevederile art. 27 alin. (1) și (2) din Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare, victimele infracțiunilor vor putea solicita compensații financiare pentru prejudiciile morale suferite prin săvârșirea infracțiunii, precum și pentru prejudiciile materiale rezultate din distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a bunurilor victimei ori din deposedarea acesteia din săvârșirea infracțiunii.

Soluția normativă propusă este în acord cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene care, în jurisprudența sa, a statuat următoarele:

„Curtea, întrunită în Marea Cameră, a statuat, în primul rând, că regimul răspunderii extracontractuale a unui stat membru pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului Uniunii are vocația de a se aplica, pentru motivul că acest stat membru nu a transpus în timp util Directiva 2004/801, în privința victimelor care au reședința în statul membru respectiv, pe teritoriul căruia a fost săvârșită prin violență infracțiunea intenționată. În al doilea rând, Curtea a declarat că o despăgubire forfetară acordată victimelor unei violențe sexuale în

temeiul unui sistem național de despăgubire a victimelor infracțiunilor intenționate săvârșite prin violență nu poate fi calificată drept „echitabilă și corespunzătoare” în sensul aceleiași dispoziții, dacă este stabilită fără a se ține seama de gravitatea consecințelor, pentru victime, a infracțiunii săvârșite și nu reprezintă, așadar, o contribuție adecvată la repararea prejudiciului material și moral suferit.(s.n.) (...)

Curtea a constatat că, în lipsa, în cuprinsul Directivei 2004/80, a vreunei indicații cu privire la cuantumul despăgubirii care ar trebui să corespundă unei despăgubiri „echitabile și corespunzătoare”, directiva menționată recunoaște statelor membre o marjă de apreciere în acest scop. Totuși, deși această despăgubire nu trebuie să asigure neapărat o reparare integrală a prejudiciului material și moral suferit de victimele infracțiunilor intenționate săvârșite prin violență, ea nu poate însă să aibă un caracter pur simbolic sau vădit insuficient în raport cu gravitatea consecințelor, pentru aceste victime, a infracțiunii săvârșite. (s.n.)

Potrivit Curții, despăgubirea acordată unor asemenea victime în temeiul acestei directive trebuie astfel să compenseze, într-o măsură adecvată, suferințele la care au fost expuse. În această privință, Curtea a precizat de asemenea că o despăgubire forfetară a unor astfel de victime poate fi calificată drept „echitabilă și corespunzătoare”, în măsura în care baremul despăgubirilor este suficient de detaliat, astfel încât să se evite ca despăgubirea forfetară prevăzută pentru un anumit tip de violență să se poată dovedi, având în vedere împrejurările unui caz particular, vădit insuficientă. (...)” - cauza Presidenza del Consiglio dei Ministri (C-129/19).

Față de cele arătate, și în contextul necesității unei dispoziții legale care să includă în categoria compensațiilor financiare ce se acordă victimelor infracțiunilor și a prejudiciilor morale suferite, s-a apreciat oportună intervenția prevăzută în cadrul subsecțiunii 5 din cadrul Mecanismului Național de Susținere a Prevenirii Criminalității.

S-a apreciat că textul era necesar și prin raportare la faptul că una dintre potențialele cauze pentru numărul redus de cereri admise pentru acordarea compensațiilor financiare prevăzute de dispozițiile Legii nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare, ar fi neinclusiunea prejudiciului moral printre categoriile de prejudicii pentru care se acordă compensații financiare de către stat.

În fundamentarea textelor de lege propuse au fost luate în considerare punctele de vedere exprimate de către persoanele implicate în acest proces, precum victimele și rudele acestora, dar și procurori, judecători, avocați ș.a.m.d.

Ministerul Justiției a derulat o cercetare având ca obiect funcționalitatea mecanismului de acordare a compensațiilor financiare consacrat de Legea nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv prin prisma dificultăților întâmpinate în aplicarea acestuia și a eventualelor măsuri de îmbunătățire. Cercetarea a avut o structură dihotomică, cu o componentă cantitativă și una calitativă.

În ce privește aspectul cantitativ, potrivit informațiilor comunicate Ministerului Justiției de către instanțe, privind soluțiile pronunțate de Comisiile de acordare a compensațiilor financiare prevăzute de Legea nr. 211/2004 (răspunsurile au fost comunicate de 14 curți de apel), în perioada 2015 – 2021, au fost formulate 84 de cereri de compensații financiare, din care 23 au fost admise (2 în parte), restul de 62 fiind respinse (42), retrase (2), pe rolul instanțelor (5) sau reprezentând dosare în care lipsesc informații (12). Din totalul cererilor de compensații financiare depuse, 4 au privit infracțiunea de trafic de persoane, iar dintre acestea,

2 au fost admise, fiind plătite compensații financiare în valoare de 4.460 lei. Astfel, rezultatele indică un grad scăzut de accesare a compensațiilor financiare de către victime.

Componenta calitativă, constând în derularea unor interviuri cu principalii actori relevanți în procedura de acordare a compensațiilor financiare, a confirmat drept deficiență a cadrului actual lipsa prevederii prejudiciului moral printre categoriile de prejudicii pentru care se acordă compensații financiare de către stat conform art. 27 din Legea nr. 211/2004.

Prin limitarea categoriilor de prejudicii la cheltuielile de spitalizare, prejudiciile materiale în legătură cu bunurile victimei și câștigurile de care victima este lipsită de pe urma săvârșirii infracțiunii, reglementarea actuală lasă în afara sferei sale de aplicare o categorie considerabilă de prejudicii – cele nepatrimoniale, intrinsec legate de ființa umană, demnitatea, onoarea și dezvoltarea socială a acesteia.

Conform art. 1381 din Noul Cod Civil, „*orice prejudiciu dă dreptul la reparație*”. Legea nu distinge între prejudiciul patrimonial și cel nepatrimonial, iar ca atare nu există temei pentru înlăturarea daunelor morale dintre prejudiciile care dau dreptul la compensații victimelor infracțiunilor din partea statului.

Rațiunea includerii prejudiciilor nepatrimoniale este susținută și de un temei profund uman – statul are o datorie suplimentară față de victime – acolo unde a eșuat să o protejeze și trebuie să îi vină în întâmpinare pentru repararea prejudiciului suferit.

Mai mult, subliniem că o astfel de reglementare, respectiv includerea prejudiciilor morale suferite de victimă în categoria compensațiilor financiare ce se acordă victimelor de către stat, este consacrată în state europene precum Regatul Belgiei, Republica Elenă, Republica Franceză sau Republica Italiană.

Cât privește necesitatea introducerii unui sistem facil de compensare sub formă de vouchere, pentru plăți avansate de către stat victimelor infracțiunilor pentru acoperirea nevoilor urgente, prin prezentul proiect de lege s-a urmărit reglementarea acestei posibilități.

Astfel cum am menționat anterior, unul dintre obiectivele principale ale Strategiei naționale privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 – 2025 – „*Criminalitatea nu este profitabilă!*” este modernizarea sistemului de reutilizare socială prin atribuirea sumelor confiscate, precum și a celor rezultate din valorificarea bunurilor confiscate din proceduri judiciare penale, pentru finanțarea programelor sau proiectelor preventive în lupta împotriva criminalității (prevenire, educație, asistență și protecția victimelor).

La stabilirea acestui mecanism de despăgubire a fost avută în vedere și necesitatea ca statul român să pună în practică recomandarea GRETA din 2021 (recomandarea CP/Rec(2021)05 privind implementarea Convenției Consiliului European privind traficul de persoane de către România, 4 iunie 2021), obligație ce trebuie îndeplinită până la evaluarea următoare din 2025.

De asemenea, ProTECT, o coaliție a organizațiilor specializate care luptă împotriva traficului de persoane și pentru protejarea drepturilor victimelor și supraviețuitorilor, care în acest moment reunește douăzeci și una dintre cele mai active organizații neguvernamentale din domeniu, a susținut necesitatea operaționalizării a unui fond de urgență și a unui fond de asistență destinat protecției victimelor traficului de persoane. ProTECT estimează că un fond minim de asistență a victimelor traficului de persoane este de 13,675.00 RON/an/victimă, ceea ce pentru un număr mediu de 600 de victime identificate într-un an înseamnă un fond anual de 8,205,043.33 lei. De asemenea, estimarea cuantumului fondului de urgență a pornit de la cheltuielile medii imediate raportate de organizații, din momentul în care o victimă este referită până când aceasta intră în programul de asistență, și s-a considerat o perioadă necesară de minim 10 zile, aplicându-se același indice de corecție de 3,7%, rata medie a inflației

prognozată de BNR pentru 2021. În urma calculelor, a rezultat că este necesar un fond de 9,477.00 lei/an/victimă pe care organizația să-l poată accesa în maxim 72/h de la referirea victimei.

Pentru a asigura acoperirea nevoilor urgente a victimelor infracțiunilor, reglementarea propusă prevede că se va putea acorda un avans din compensația financiară sub formă unui voucher, în limita unei sume echivalente cu 5 salarii de bază minime brute pe țară, stabilite pentru anul în care victima a solicitat avansul.

Textele propuse instituie în sarcina instituțiilor și autorităților publice competente, precum și asociațiilor și fundațiilor cu obiect de activitate în domeniul asistenței și protecției victimelor și asistenței sociale distribuirea voucherelor. Selectarea entităților publice și private se va realiza cu respectarea criteriului distribuției geografice astfel încât toate victimele să aibă posibilitatea de a accesa acest avans. Pentru asigurarea transparenței, lista entităților publice și private implicate în procedura de distribuire a voucherelor către victimele infracțiunilor se va publica și actualiza anual pe pagina de internet a Ministerului Justiției.

Astfel, va exista o simplificare și o eficientizare a accesului la acest tip de avans, necesar victimelor pentru acoperirea unor cheltuieli urgente de tipul cheltuielilor de hrană, cazare, transport, medicamente și materiale sanitare, precum și materiale de igienă și de uz personal.

Metodologia de emitere, distribuire și decontare a voucherelor, cuantumul acestora, precum și criteriile de selectare a entităților publice și private vor fi stabilite prin hotărâre a Guvernului.

O altă modificare propusă prin prezentul proiect (Art. I pct. 25) vizează completarea datelor cuprinse în cadrul sistemului informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni prevăzute la art. 38 din actuala reglementare.

De la înființarea Agenției și până în prezent, datele colectate prin intermediul evidenței prevăzute la art. 38 permit furnizarea unor rapoarte anuale care oferă o imagine a eficienței sistemului național de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni.

Evidențele privind sumele de bani indisponibilizate urmează a fi incluse în sistemul informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni având în vedere că, în prezent, ANABI implementează proiectul „*Dezvoltarea sistemului informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni*” (cod SIPOCA 763), în parteneriat cu Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA), ce are ca obiectiv principal dezvoltarea sistemului informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni ROARMIS.

Prin operaționalizarea Sistemului Național Integrat de Evidență a Creanțelor provenite din Infracțiuni (ROARMIS) s-a urmărit consolidarea cooperării interinstituționale bazată pe interoperabilitate. ROARMIS reprezintă un instrument de lucru care conduce la unificarea practicii la nivel național referitoare la evidența creanțelor provenite din infracțiuni prin colectarea și agregarea standardizată a datelor și indicatorilor relevanți.

În acest context, în scopul colectării de informații care să reflecte progresul realizat în rezolvarea problemelor de interes general în domeniul recuperării creanțelor provenite din infracțiuni, precum și în domenii conexe acestuia, modificarea propusă prin proiectul de act normativ urmărește completarea setului de date cuprinse în sistemul informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni cu alte date și indicatori relevanți.

Prin monitorizarea cuantumului sumelor depuse, în mod voluntar, de către suspect, inculpat, parte responsabilă civilmente cu titlu de prejudiciu cauzat și recuperat în condițiile art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu

modificările și completările ulterioare, a cheltuielilor judiciare stabilite de către instanțele de judecată în procedurile judiciare penale, precum și a sumelor de bani obținute din punerea în executare a dispozițiilor privind cheltuielile judiciare vor fi obținute date suplimentare care vor asigura actualizarea sistemului informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni și vor releva gradul de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni.

Cât privește datele privind compensațiile acordate victimelor conform Legii nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare, s-a apreciat necesară colectarea acestor date în contextul textelor mai sus aminte din proiect care vizează operaționalizarea Mecanismului Național de Susținere a Prevenirii Criminalității și acordarea de compensații financiare pentru prejudiciile morale și materiale suferite de victime prin săvârșirea infracțiunii sau, după caz, de avansuri din acestea, potrivit dispozițiilor Legii nr. 211/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Modificarea propusă la art. 42 din Legea nr. 318/2015 (Art. I pct. 26 din proiectul de lege) a avut în vedere situațiile întâlnite în practică de către ANABI când s-a constatat faptul că demersurile de încheiere a acordurilor de partajare a bunurilor confiscate se realizează la nivel tehnic, fără a necesita formalități excesive, motiv pentru care s-a apreciat oportună reglementarea posibilității ca Agenția, cu aprobarea prealabilă a Ministrului Justiției, să poată încheia acorduri de partajare a bunurilor confiscate.

Potrivit ultimului raport de activitate, ANABI avea în evidență punerea în executare a 41 de ordine internaționale de confiscare recunoscute de către instanțele române, în anii 2019-2021, fiind executate 10 ordine internaționale de confiscare, sumele de bani astfel obținute și virate la bugetul de stat fiind în cuantum de 887.002.04 euro, 217.252.95 USD și 180.126.89 lei.

Nu în ultimul rând, prin Art. I pct. 27 din proiectul de lege se propune completarea art. 52 din Legea nr. 318/2015 cu un nou alineat.

Astfel, în contextul în care infrastructura națională pentru depozitarea bunurilor aflate în legătură cu infracțiunile va fi dezvoltată pentru acoperirea nevoilor ANABI, dar și ale organelor de cercetare penală, iar până în anul 2025, ca urmare a alocărilor de fonduri din PNRR, urmează operaționalizarea a cel puțin 5 noi depozite la nivel național, s-a apreciat necesară introducerea obligativității actualizării anuale sau la solicitarea ANABI, ori de câte ori este necesar, a capacităților de stocare existente la nivel național pentru bunurile indisponibilizate.

De asemenea, proiectul prevede o derogare de la prevederile O.U.G. nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ceea ce privește acordarea premiilor de excelență odată cu intrarea în vigoare a legii.

Art. II. - Dispoziții de modificare și completare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală

În cadrul Art. II din proiectul de lege se propune modificarea anumitor dispoziții din Codul de procedură penală aflate în strânsă legătură cu activitatea ANABI.

Pentru a spori eficiența măsurilor aflate la dispoziția Agenției, s-a apreciat necesară reglementarea:

- posibilității valorificării anticipate a bunurilor imobile indisponibilizate pe parcursul procesului penal, la cererea sau cu acordul proprietarului, în cursul procesului

penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, dispusă de procuror, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată care a instituit sechestrul;

- extinderii cazurilor speciale de valorificare a bunurilor mobile sechestrate, atunci când nu există acordul proprietarului, cu privire la următoarele situații: atunci când sechestrul asigurător s-a aplicat asupra masei lemnoase și a materialelor lemnoase sau asupra produselor farmaceutice și a materialelor sanitare și atunci când sechestrul asigurător s-a aplicat asupra unui stoc de bunuri sau produse cu valoare cumulată mai mică sau egală cu echivalentul în lei al sumei de 300.000 euro;

- posibilității de valorificare în cursul procesului penal a unui mijloc de transport rutier, feroviar, naval sau aerian, atunci când, în termen de 1 an de la data instituirii sechestrului aplicat asupra acestui tip de bun proprietarul nu consemnează, în contul constituit potrivit legii speciale, o sumă de bani în quantum egal cu valoarea bunului sechestrat, iar măsura asiguratorie a fost dispusă în vederea confiscării speciale sau extinse și bunul se află în custodia unei instituții publice;

- depunerii metalelor sau a pietrelor prețioase ori a obiectelor confecționate cu acestea la cea mai apropiată unitate de trezorerie.

De asemenea, având în vedere cele reținute de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Nedescu contra României (hotărârea din 16 ianuarie 2018), proiectul propune, prin art. II pct. 1, și completarea art. 197 din Codul de procedură penală cu nou alineat, alin. (3), prin care se reglementează în mod expres modul de gestionare a materialelor perisabile supuse unui regim juridic special de conservare și păstrare care pot constitui mijloace materiale de probă în procesul penal, respectiv acestea sunt predate în vederea păstrării numai unor autorități sau instituții publice ori alte persoane juridice de drept public care dețin infrastructura necesară pentru gestionarea materialelor cu regim juridic special.

În ceea ce privește art. 252 din Codul de procedură penală, pentru un plus de claritate a reglementării, s-a propus modificarea alin. (4).

În practică, Agenția a fost sesizată cu preluarea în administrare a unor metale prețioase. În scopul exercitării atribuțiilor legale, Agenția a efectuat o prospecție de piață privind furnizarea unor servicii precum căsuțe de valori puse la dispoziție de către instituții bancare, ocazie cu care a constatat că acest serviciu bancar este aproape indisponibil la nivel național.

Singurele instituții bancare care dețin căsuțe de valori oferă acest produs preponderent persoanelor fizice, contra cost, fără garantarea conținutului casetei de valori.

Având în vedere că asigurarea conținutului casetei de valori este de esență administrării în cele mai bune condiții a metalelor sau pietrelor prețioase, fiind imperios necesar ca pe lângă serviciul de închiriere a unei căsuțe de valori în care să fie depozitate aceste bunuri să fie asigurate și condiții de pază și securitate a acestora, s-a constatat imposibilitatea obiectivă de depozitare a bunurilor mobile de tipul bijuterii, inclusiv pietre prețioase *la cea mai apropiată instituție bancară*.

Ca atare, organele care pun în aplicare sechestrul se află în situația de a nu putea respecta dispozițiile exprese din Codul de procedură penală cu privire la depunerea „*la cea mai apropiată instituție bancară*” și în condiții de urgență, prin impunerea unui termen scurt pentru depunere, de numai 48 de ore de la ridicare, fiind necesară apelarea la acte normative care reglementează aceeași situație, dar în mod diferit.

Dispozițiile prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 190/2000 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase în România și Normele metodologice privind

procedurile de depunere, manipulare și depozitare a metalelor prețioase, aliajelor acestora și pietrelor prețioase, considerate bunuri fără stăpân, precum și a celor ridicate în vederea confiscării ori confiscate în condițiile prevăzute de lege aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 526/2004 cu modificările ulterioare, reglementează posibilitatea depozitării bunurilor confiscate sau reținute în vederea confiscării unitățile de trezorerie.

Prin urmare, prin proiectul de lege s-a apreciat necesară modificarea alin. (4) a art. 252 din Codul de procedură penală, în sensul prevederii unităților de trezorerie din cadrul Ministerului Finanțelor, ca fiind locuri obligatorii de depunere a metalelor sau pietrelor prețioase, aliajelor acestora și obiectelor confecționate din acestea, indisponibilizate de organele judiciare prin aplicarea unui sechestru penal, procedură care ar asigura totodată și evitarea unor costuri suplimentare avansate de către stat cu depozitarea bunurilor sechestrate.

Prin modificările propuse la art. II a fost avută în vedere corelarea cu intervențiile propuse în cadrul modificărilor aduse Legii nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, prin care s-a urmărit extinderea mandatului instituțional al ANABI.

Mai exact, s-a modificat, pe de o parte, denumirea marginală a art. 252¹ din Codul de procedură penală, intitulat „*Cazuri speciale de valorificare a bunurilor mobile sechestrate*”, prin adăugarea sintagmei „*imobile*” și, pe de altă parte, a fost adăugată, în cadrul alin. (1) al art. 252¹, mențiunea că, la cererea proprietarului sau atunci când există acordul acestuia, poate fi dispusă și valorificarea bunurilor imobile, în cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive.

Se propune, de asemenea, completarea cazurilor speciale de valorificare a bunurilor mobile sechestrate, atunci când nu există acordul proprietarului, atunci când sechestrul asigurător s-a aplicat asupra masei lemnoase și a materialelor lemnoase sau asupra produselor farmaceutice și a materialelor sanitare.

Actuala reglementare prevede cazurile în care, în mod excepțional, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, bunurile mobile asupra cărora s-a instituit sechestrul asigurător pot fi valorificate independent de existența acordului proprietarului.

Legiuitorul a considerat ca fiind importantă reglementarea expresă în Codul de procedură penală a unor cazuri speciale având în vedere diminuarea involuntară a valorii bunurilor sechestrate, alterarea acestora, precum și condițiile speciale de depozitare a bunurilor sechestrate, determinată de pericolozitatea bunurilor (inflamabile sau petroliere) sau costurile de depozitare disproporționate în raport cu valoarea bunurilor în cauză.

Revizuirea cazurilor speciale de valorificare pe durata procesului penal reiese din practică, fiind întâlnite situații în care măsurile asigurătorii sunt dispuse asupra unor bunuri cu regim juridic special, cum sunt masa și materialele lemnoase sau produsele farmaceutice și materialele sanitare. Bunurile arătate necesită, pe de o parte, un regim special de depozitare sau implică costuri de depozitare disproporționate. În contextul pandemiei provocate de coronavirus, câteva organisme internaționale (precum Interpol și Grupul de Acțiune Financiară - GAFI) și naționale (precum FinCen) au emis avertismente cu privire la fraude legate de COVID-19, inclusiv în legătură cu produsele sau materiale sanitare. Având în vedere că măștile și alte materiale sanitare au fost greu de achiziționat în perioada pandemiei, infracțiunile în legătură cu acest tip de bunuri a crescut exponențial.

Având în vedere că la art. I pct. 16 din proiectul de lege se propune modificarea art. 28 din Legea nr. 318/2015, urmărindu-se eficientizarea măsurilor aflate la dispoziția ANABI, prin majorarea pragului valoric pentru preluarea în administrare a stocurilor de bunuri sau produse a căror valoare cumulată depășește, la momentul dispunerii măsurii asigurătorii, echivalentul

în lei al sumei de 300.000 euro, textul propus la art. II pct. 6 din proiectul de lege vizează corelarea Codului de procedură penală cu intervențiile asupra Legii nr. 318/2015, cu modificările ulterioare.

Prin introducerea unui nou caz de valorificare anticipată, în cursul procesului penal, prin care, independent de acordul proprietarului, poate fi dispusă valorificarea unui stoc de bunuri sau produse cu o valoare mai mică sau egală cu echivalentul în lei al sumei de 300.000 euro, s-a urmărit reglementarea unei măsuri judicioase, prompte și cu avantaje economice în gestionarea stocurilor de bunuri sau produse, bazată pe analiza cost-beneficiu.

În ceea ce privește art. II pct. 7 din proiectul de lege, textul propune ca atunci când sechestrul asigurător s-a aplicat asupra unui mijloc de transport rutier, feroviar, naval sau aerian și valorificarea nu se poate face potrivit art. 252¹ alin. (2) din Codul de procedură penală, bunurile să poată fi valorificate, atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- atunci când măsura asigurătorie a fost dispusă pentru a evita ascunderea, distrugerea, înstrăinarea sau sustragerea de la urmărire a bunurilor care pot face obiectul confiscării speciale sau al confiscării extinse;
- dacă în termen 1 an de la data instituirii măsurii asigurătorii proprietarul nu consemnează, în contul constituit potrivit legii speciale, o sumă de bani în quantum egal cu valoarea bunului sechestrat;
- bunul se află în custodia unei instituții publice.

În acest caz, viziunea textului propus este determinată de devalorizarea accentuată a mijloacelor de transport într-un timp scurt, care nu poate fi acoperită decât printr-o valorificare rapidă a bunului în cauză, dar și de costurile ridicate de conservare suportate din bugetele instituțiilor publice a unor bunuri de tipul ambarcațiunilor, aeronave ș.a.m.d.

Textul de lege propus prevede o serie de condiții care trebuie îndeplinite cumulativ, astfel că valorificarea anticipată a bunurilor menționate, în lipsa acordului proprietarului, nu poate fi dispusă fără realizarea acestora.

Condiția consemnării, în termen de 1 an de la data instituirii măsurii asigurătorii, de către proprietar a unei sume de bani în contul constituit potrivit legii speciale, în quantum egal cu valoarea avută în vedere la instituirea măsurii asigurătorii a fost prevăzută ca un un remediu eficient pentru proprietar, sens în care, dacă se constituie o asemenea garanție, bunurile sale nu vor fi supuse măsurii valorificării anticipate.

Un argument suplimentar în susținerea modificărilor care vizează introducerea unor noi cazuri de valorificare anticipată, în cursul procesului penal, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive și independentă de acordul proprietarului este și modelul urmat de state europene, precum Regatul Țărilor de Jos, Republica Polonă, Republica Portugheză și Regatul Spaniei, unde cel mai des întâlnit standard pentru valorificarea anticipată este dispoziția instanței de judecată, fără alte condiții, iar acordul proprietarului nu este necesar, acesta fiind doar informat cu privire la procedura valorificării.

Modificarea textului art. 252² din Codul de procedură penală, propusă la art. II pct. 9, prin completarea alineatelor (1), (3) și (4), are drept scop esențial corelarea reglementării actuale cu intervențiile propuse în cadrul prezentului proiect.

În vederea redactării unui text clar și coerent care să asigure îndeplinirea efectivă a scopului pentru care au fost sporite posibilitățile de valorificare a bunurilor sechestrate, dar și asigurării unor garanții suplimentare pentru protejarea dreptului la proprietate, s-a apreciat oportună completarea alineatului (1) al articolului 252² cu posibilitatea procurorului, atunci

când apreciază că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 252¹ alin. (2)-(3¹) și se impune valorificarea bunurilor mobile sechestrate, de a sesiza judecătorul de drepturi și libertăți de la instanța competentă să judece cauza cu cerere de valorificare a bunurilor sechestrate.

Propunerea de modificare a alineatului (3) al articolului 252² din Codul de procedură penală are în vedere corelarea cu intervențiile asupra art. 252² alin. (1), dar și cu prevederile art. 252⁴ alin. (1) din Codul de procedură penală care reglementează contestarea modului de valorificare a bunurilor sechestrate.

Astfel, prin completarea tezei a II-a a alineatului (3) al articolului 252² din Codul de procedură penală cu posibilitatea judecătorului de drepturi și libertăți de a dispune prin încheiere motivată asupra valorificării bunurilor mobile prevăzute la art. 252¹ alin. (2)-(3¹) din Codul de procedură penală, în forma modificată prin prezentul proiect, s-a creat posibilitatea persoanelor interesate de a contesta încheierile prin care s-a dispus valorificarea bunurilor sechestrate, ca o garanție procedurală efectivă pentru apărarea dreptului lor de proprietate afectat prin instituirea acestei măsuri, îndeplinindu-se totodată și obligația statului de a garanta caracterul efectiv al accesului liber la justiție în acord cu exigențele referitoare la echitatea procedurilor.

Intervenția asupra art. 252² alin. (4) din Codul de procedură penală vizează remedierea unei erori în ceea ce privește referirea la încheierea judecătorului de drepturi și libertăți prin care dispune asupra valorificării bunurilor mobile prevăzute la art. 252² alin. (2)-(3¹) care poate fi atacată cu contestație, încheiere care este prevăzută la art. 252² alin. (3) din Codul de procedură penală, și nu alin. (2).

2.4. Alte informații

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Beneficii estimate:

- prin Mecanismul Național de Susținere a Prevenirii Criminalității, avut în vedere inclusiv în programul de Guvernare, vor fi direcționați, pentru un prim interval de 5 ani, 50% din sumele de bani confiscate, sumele de bani rezultate din valorificarea bunurilor confiscate și sumele de bani obținute din executarea hotărârilor de confiscare prin echivalent în proceduri penale, rămase după acoperirea cheltuielilor de valorificare, precum și a altor rețineri, potrivit legii, inclusiv deducerea sumelor care fac obiectul distribuirii internaționale de către ANABI, în temeiul legii, către o creștere a eficienței activității de prevenire, educație și protecție a victimelor criminalității. Mai multe instituții vor direcționa aceste resurse spre acțiuni și programe concrete incluse în strategiile naționale și sectoriale;
- sunt puse în practică și propunerile susținute atât de experți interni, cât și internaționali, dar și de o largă comunitate a organizațiilor neguvernamentale, care oferă asistență victimelor criminalității. Așa cum este prevăzut prin Strategia națională privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021 – 2025 „Criminalitatea nu este profitabilă!”, prin acest proiect de lege se introduce un sistem de asistență de urgență sub forma de vouchere, ce urmează a fi

utilizate exclusiv pentru sprijinirea și protecția victimelor infracțiunilor pentru acoperirea nevoilor urgente, care au fost gândite să ajungă la victime în mai puțin de 72 de ore de la momentul la care acestea sunt identificate și referite entităților cu atribuții în domeniu. Nu în ultimul rând, și prejudiciile morale sunt incluse în cuantumul compensațiilor care pot fi acordate victimelor;

- prin proiectul de lege sunt consolidate capacitățile instituționale ale Agenției prin alocarea de resurse adecvate, inclusiv prin măsuri de operaționalizare a două structuri locale în estul și vestul țării, structuri ce vor avea în coordonare și infrastructura preconizată a fi dezvoltată prin PNRR – investiții de aproximativ 13 milioane EURO în zona liberă a portului Constanța și cel puțin alte trei locații;
- ca urmare a modificărilor legislative privind consolidarea mandatului legal al Agenției și prin extinderea capacităților de stocare, prin PNRR, se estimează o creștere cu 50% a valorii bunurilor indisponibilizate, aflate în administrarea Agenției, până la finalul anului 2025.

Costuri:

- costuri aferente plății salariilor personalului Agenției, ca urmare a raportării salarizării acestora la Anexa nr. V Familia ocupațională de funcții bugetare "JUSTIȚIE" și CURTEA CONSTITUȚIONALĂ din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice (diferența față de cele existente);
- costuri aferente plății salariilor pentru posturile ce urmează a fi înființate, sub rezerva aprobării acestei suplimentări, prin modificarea ce va fi adusă Hotărârii Guvernului nr. 358/2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, a organigramei, a parcului auto și a modului de utilizare a acestuia, precum și pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției (inclusiv specialiști IT).

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Mecanismul Național de Susținere a Prevenirii Criminalității a fost conceput cu scopul extinderii impactului reutilizării în interes social și public a activelor confiscate în procesul penal. Sumele alocate prin mecanism au destinația limitativ prevăzută de lege și vor putea fi folosite și pentru activități și proiecte care au ca obiective educația juridică și prevenirea criminalității. Astfel, pe termen lung, mecanismul poate contribui atât la organizarea unor activități dedicate educației juridice și la creșterea gradului de cunoaștere, de către elevi, a unor noțiuni și concepte introductive în drept, cât și la susținerea unor demersuri punctuale de prevenire a criminalității.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
1. buget de stat, din acesta:						
1. impozit pe profit						
2. impozit pe venit						
1. bugete locale						
1. impozit pe profit						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:						
1. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	+871	+3.682	+3.682	+3.682	+3.682	+3.120
1. buget de stat, din acesta:	+871	+3.682	+3.682	+3.682	+3.682	+3.120
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
1. bugete locale:						
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:						

1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-871	-3.682	-3.682	-3.682	-3.682	-3.120
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						
2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
1. Fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată se regăsește în anexa la expunerea de motive.			2. Majorarea cheltuielilor bugetare este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.			
4.8. Alte informații						
Cheltuielile suplimentare de personal în perioada 01.07.2022-31.12.2022 pentru anumite categorii de personal din cele 50 posturi aprobate prin H.G 358/2016 și finanțate integral în anul 2022 (18 posturi inspectori de inspectori de urmărire și administrare bunuri, 16 posturi funcționari publici, 3 posturi personal contractual) sunt în sumă de 871 mii lei pentru 6 luni cu salarii majorate (media lunară de 145,16 mii lei/lună).						
Impactul financiar privind cheltuielile de personal pentru un număr suplimentar de 10 posturi, începând cu 01.01.2023, este calculat sub rezerva aprobării acestei suplimentări, prin modificarea ce va fi adusă Hotărârii Guvernului nr. 358/2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Administrare a						

Bunurilor Indisponibilizate, a organigramei, a parcului auto și a modului de utilizare a acestuia, precum și pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, potrivit art. 14 alin. (3) din Legea nr. 318/2015, cu modificările ulterioare. Valoarea totală a impactului este în sumă de 1.940 mii lei pentru 12 luni (media lunară de 161,67 mii lei/lună). Impactul financiar pentru anul 2023 este în sumă de 3.682 mii lei și reprezintă majorarea salarială acordată în anul 2022, precum și finanțarea posturilor înființate începând cu 01.01.2023.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
Prin proiectul de lege se aduc modificări:

- Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 961 din 24 decembrie 2015, cu modificările ulterioare;
- Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE
Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE
Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

În perioada de consultări publice, organizația non-guvernamentală Asociația Centrul Syene pentru Educație a transmis punctul său de vedere cu privire la proiect. Totodată, în

procesul de consultare inter-instituțională, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Agenția Națională a Funcționarilor Publici, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Consiliul Superior al Magistraturii au exprimat puncte de vedere. Nu au fost organizate dezbateri publice pe marginea proiectului de lege.

Nu este cazul.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 639/2022.

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr. 3523/2022.

6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
Proiectul de lege a fost supus dezbaterii publice prin publicarea, la data de 7 martie 2022, pe pagina de internet a Ministerului Justiției – www.just.ro, potrivit Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, și pe pagina de internet a Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate – anabi.just.ro.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

În termen de 90 zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, a organigramei, a parcului auto și a modului de utilizare a acestuia, se va modifica prin Hotărâre a Guvernului.

Metodologia de emitere, distribuire și decontare a voucherelor, cuantumul acestora, precum și criteriile de selectare a entităților publice și private, prevăzută la art. 37¹⁵ din Legea nr. 318/2015, cu modificările ulterioare, se aprobă prin Hotărâre a Guvernului, în termen de 120 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art. 76 alin. (3) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE IONEL CIUCĂ